

EUSKO
IKASKUNTZA
MEMORIA
2015

www.eusko-ikaskuntza.eus

EUSKO IKASKUNTZA

Memoria 2015 / Eusko Ikaskuntza. – Donostia : Eusko Ikaskuntza, 2016. – 53 or. ; ir. ; 24 cm

ISSN: 0213-8662

1. Eusko Ikaskuntza I. Tit.

06 Eusko Ikaskuntza

Con el patrocinio de: Diputación Foral de Álava, Diputación Foral de Bizkaia, Diputación Foral de Gipuzkoa, Gobierno de Navarra, Gobierno Vasco y el Ministerio de Educación, Cultura y Deporte.

EUSKO IKASKUNTZA - SOCIEDAD DE ESTUDIOS VASCOS - SOCIÉTÉ D'ÉTUDES BASQUES

Miramar Jauregia - Miraconcha, 48. 20007 - Donostia

www.eusko-ikaskuntza.eus e-mail: ei-sev@eusko-ikaskuntza.eus

**EUSKO
IKASKUNTZA**

Lege Gordailua: SS - 0513/04

Fotokonposaketa: Euskomedia Fundazioa – Usurbil (Gipuzkoa)

Inprimaketa: Fasprint (Donostia)

AURKIBIDEA
ÍNDICE
INDEX

Aurkezpena	5
Erakundea	9
Estrategia	21
Proiektuak	27
Zabalkundea	37
Sariak	45
Fundazioak eta Parte Harturiko Erakundeak	49

Presentación	6
La Institución	9
Estrategia	21
Proyectos	27
Difusión	37
Premios	45
Fundaciones y Entidades Participadas	49

Présentation	7
L'Institution	9
Stratégie	21
Projects	27
Diffusion	37
Prix	45
Fondations et Organismes Participés	49

AURKEZPENA

Bi alderdi azpimarratu behar dira 2015aren balantza egitean: bata, erakundearen barruko; bestea, berriz, Eusko Ikaskuntzaren ikerketa-jarduerarekin lotua. Gobernu-organo berriei dagokie lehen alderdia; izan ere, Kontseilu Errektorea hautatu ostean, aurreko ekitaldian amaitu zen bi urte lehenago martxan jarritako berregituratze-prozesua. Prozesu horri esker, funtzionamendu-egiturak berritu egin ditugu, kudeaketa askoz ere eraginkorragoa eta arinagoa izan dezagun hasi berri dugun etapa honetan.

Bigarren alderdiak, berriz, ikerketa-taldeen sustapenarekin du lotura. **Memoria** honek aztergai duen epean, gure herriarentzat estrategikoak diren gaiei buruzko lan-programak eratu dira bost alor hauetan: **Etorkizuna irudikatu, Errealitate sozio-kulturala, Euskararen etorkizuna, Egitura sozio-politikoa** eta Eredu sozio-ekonomikoak. Zenbait urtetarako eskemak prestatu dituzte talde guztiak, eta Eusko Ikaskuntzaren XVIII. Kongresuan izango dute denek data seinalatuenetako bat. 2018an da egitekoa Kongresua, gure erakundearen mendeurrenean alegia.

5

Bestelako gaietara etorriz, bi ekimen azpimarratu nahi genitzuke, oso aberasgarriak biak ere eta Eusko Ikaskuntzaren eginkizunari lotuak, hots, ezagutza adituaren topagune izateari eta goi-mailako jakintza-hedapenari: **Urteko Galdera eta Solasaldiak**, 2015ean sarean abiarazi ditugun foroak.

Ekoizpen zientifikoaren eta kulturalaren sustapena du helburu nagusietakoa gure erakundeak. Asmo horri jarraikiz, gai askori buruzko jardunaldiak, mintegiak eta hitzaldiak antolatu ditugu, geure kasa edo beste erakunde batzuekin batera, eta partaide ugari bildu ekitaldi horietan guztietan; bestalde, liburuak argitaratu, ikerketak sustatu eta txosten teknikoak egin dira, bai eta aintzatespena adierazi ere zenbait lagun ospetsuri, beren ibilbidea dela eta.

Eskerrak ematen dizkiet bazkide guztiei, 2015ean egin duten lanagatik; eskerrak erakundeei ere, ezinbestekoak baitu gure jarduerak haien laguntza eta gure proiektuekiko konfiantza; eta eskerrak, azkenik, gure ikerketa-, gogoeta-, ikaskuntza- eta dibulgazio-zentro honen, Eusko Ikaskuntzaren, jarduera partekatu eta bultzatu duten guztiei.

Iñaki Dorronsoro
Lehendakaria

PRESENTACIÓN

6

Haciendo balance del año 2015, hay dos aspectos que deben destacarse, uno de orden interno y otro relacionado con la actividad investigadora en Eusko Ikaskuntza-Sociedad de Estudios Vascos. El primero atañe a los nuevos órganos de gobierno: tras la elección del Consejo Rector, el pasado ejercicio culminó el proceso de rediseño iniciado dos años antes. Consolidación de unas estructuras de funcionamiento renovadas que contribuyen a una gestión mucho más eficiente y ágil en la etapa que hemos inaugurado.

El segundo aspecto tiene que ver con el impulso a los grupos de investigación. Durante el período que se recapitula en esta **Memoria**, se han fijado programas de trabajo en torno a desafíos estratégicos para el País dentro de cinco ámbitos: **Imaginar el futuro, Realidad socio-cultural, El euskera en el futuro, Estructura socio-política y Modelos socio-económicos**. Todos los grupos han diseñado esquemas plurianuales de actuación que tendrán uno de sus hitos con motivo del XVIII Congreso de Estudios Vascos previsto para el 2018, año en el que nuestra entidad cumplirá su Centenario.

Ya en otro orden, subrayemos aquí dos experiencias muy enriquecedoras que enlazan con la vocación de Eusko Ikaskuntza como polo de encuentro del saber experto y como plataforma para la alta divulgación: Urteko **Galdera y Solasaldiak**, sendos foros que en 2015 se han puesto en marcha en la Red.

El estímulo a la producción científico-cultural es uno de los principales objetivos de nuestra Sociedad. Conforme a esta ambición, hemos organizado, en solitario o conjuntamente con otras instituciones, jornadas, seminarios y conferencias con amplio repertorio de temas y de participantes; se han editado libros, fomentado investigaciones y realizado informes técnicos, además de tributar reconocimiento a personalidades por sus trayectorias.

Quiero agradecer a socias y socios por su labor durante el año 2015; también a las instituciones que con su apoyo hacen posible nuestra actividad y confían en nuestros proyectos; y a cuantos de un modo u otro se han implicado y han compartido la vida de este centro de investigación y reflexión, estudio y divulgación que es Eusko Ikaskuntza

Iñaki Dorronsoro
Presidente

PRÉSENTATION

Le bilan de 2015 met en évidence deux aspects, l'un ordre interne et l'autre lié aux activités de recherche d'Eusko Ikaskuntza-Société d'Etudes Basques. Le premier concerne les nouveaux organes directeurs : avec l'élection du Conseil d'Administration, le processus de restructuration, amorcé deux ans plus tôt, est achevé. La consolidation des structures opérationnelles, rénovées, contribue à une gestion plus efficace et diligente pour l'étape que nous venons d'inaugurer.

Le deuxième a trait à l'impulsion des groupes de recherche. Au cours de la période récapitulée dans ce **Mémoire**, des programmes de travail ont été mis en oeuvre autour des défis stratégiques pour le Pays, dans les cinq domaines suivants : **Imaginer le futur, Réalité socio-culturelle, L'euskara dans le futur, Structure socio-politique et Modèles socio-économiques**. Tous les groupes ont établi des schémas pluriannuels d'action, à l'horizon 2018, année du Centenaire de notre institution, que nous célébrerons avec l'organisation du XVIIIe Congrès d'Etudes Basques.

7

Par ailleurs, nous tenons à mentionner également deux expériences très enrichissantes, qui s'inscrivent dans la vocation d'Eusko Ikaskuntza, en tant que pôle de rencontre du savoir expert et plate-forme de haute divulgation : **Urteko Galdera** et **Solasaldiak**, deux forums lancés en 2015 sur le Net.

La stimulation de la production scientifico-culturelle est l'un des principaux objectifs de notre Société. En vertu de cette ambition, nous avons organisé, en solo ou conjointement avec d'autres institutions, des journées, des séminaires et des conférences avec un large éventail de sujets et de participants, nous avons publié des livres, encouragé des travaux de recherche, rédigé des rapports techniques, et rendu hommage à différentes personnalités pour leur trajectoire.

Je tiens à remercier tous les membres pour leur travail en 2015, ainsi que les institutions dont le soutien nous permet d'exercer notre activité et qui croient en nos projets, ainsi qu'à toutes les personnes qui, d'une manière ou d'une autre, se sont impliquées et ont partagé la vie de ce centre de recherche et de réflexion, d'étude et de vulgarisation qu'est Eusko Ikaskuntza.

Iñaki Dorronsoro
Président

Erakundea

La Institución

L'Institution

- Eusko Ikaskuntza 1918an sortu zuten Arabako, Bizkaiko, Gipuzkoako eta Nafarroako Foru Aldundiek.

Euskal gizarte eta kulturaren adierazpide guztiei buruzko ikerketa zientifikoa eta analisia sustatu eta hedatzea zen haren helburua. Eta arlo horien gaineko jardueraren erreferentzia eta erakunde cohesionatzalea izan da.

- Eusko Ikaskuntza-Sociedad de Estudios Vascos fue creada en 1918 por las Diputaciones Forales de Araba-Alava, Bizkaia, Gipuzkoa y Nafarroa-Navarra.

Su objeto era el de promover y difundir la investigación científica y el análisis de la sociedad y cultura vasca en sus diferentes manifestaciones. Durante estos casi cien años ha sido una institución referente y cohesionadora en su actividad sobre esas áreas.

- Eusko Ikaskuntza-Société d'Études Basques, a été créée en 1918 par les Conseils Provinciaux d'Araba-Alava, Bizkaia, Gipuzkoa et Nafarroa-Navarre.

Avec l'objectif de promouvoir et de diffuser la recherche scientifique et l'analyse de la société et de la culture basque, dans leurs différentes manifestations, elle est devenue une institution de référence et de cohésion dans ses domaines d'activité.

1. EI-SEVen xedea honako hau da: euskal gizarte eta kulturaren adierazpide guztiak iraupenak eta finkapenak duten garrantzia jabeturik, gogoeta, ikasketa, ikerkuntza, prestakuntza eta zabalkundearen bidez haien kohesioa, eraldaketa eta modernizazioa sustatzen dituzten guztiak elkartzea.
2. Elkartearen jarduerak, gure kulturaren ezaugarri nabarmenak eta gizarte, ekonomia, politika eta kultura alorretako ikuspegia ez ezik, estrategikotzat jotzen diren kultura unibertsalaren gainerako elementuak ere aintzat hartuko ditu.
3. Funtsean diciplina anitzeko proiektu eta jardueren inguruaren egituratzentz da EI-SEV, gizartearren zeharkako arazoetara argi eta garbi bideratuta.
4. EI-SEVek eskura dituen baliabide guztiak erabili ahal izango ditu bere xedeak lortzeko, baita, bere kabuz edo beste erakunde batzuekin elkarlanean, egitura edo elkartea filialak sortzea ere. Horiek EI-SEVen jarraibide eta ardurapean jardungo dute beti.

1. EI-SEV tiene por finalidad la agrupación de quienes, conscientes de la importancia de la pervivencia y consolidación de la sociedad y cultura vasca en sus diferentes manifestaciones, promueven su cohesión, transformación y modernización por medio de actividades de reflexión, estudio, investigación, formación y divulgación.
  2. Además de los diversos elementos relevantes de nuestra cultura y de la perspectiva social, económica, política y cultural, en las actividades de la Sociedad se atenderán cuantos elementos de la cultura universal se consideren estratégicos.
  3. EI-SEV se organiza en torno a proyectos y actividades que tendrán fundamentalmente carácter interdisciplinar, con una clara orientación a abordar problemas transversales de la sociedad.
  4. Para la consecución de sus fines EI-SEV podrá utilizar todos los medios a su alcance, incluida la creación, por sí o con otras entidades, de estructuras o sociedades filiales que actuarán bajo la orientación y responsabilidad de EI-SEV.
1. EI-SEB vise le regroupement des personnes qui, conscientes de l'importance de la survie et de la consolidation de la société et de la culture basque dans leurs différentes manifestations, visent à promouvoir leur cohésion, transformation et modernisation à travers des activités de réflexion, d'étude, de recherche, de formation et de diffusion.
  2. Outre les divers éléments importants de notre culture et de la perspective sociale, économique, politique et culturelle, les activités de la Société abordent tous les éléments de la culture universelle qu'elle considère stratégiques.
  3. EI-SEB est organisée autour de projets et d'activités à caractère fondamentalement interdisciplinaire, avec une claire volonté d'aborder des questions transversales.
  4. Pour atteindre ses objectifs, EI-SEB peut utiliser tous les moyens à sa disposition, y compris la création, par elle-même ou avec d'autres institutions, de structures ou de filiales agissant sous la direction et la responsabilité d'EI-SEB.

EZAUGARRIAK

CARACTERÍSTICAS

CARACTÉRISTIQUES

Eusko Ikaskuntzak honako bereizgarri hauek izan ditu bere historian zehar eta horiek sakontzen jarraituko du:

Diziplinartekotasuna

Lurralde-anitzasuna

Jakintza eta profesionaltasun
anitzasuna

Malgutasuna

Koordinazio-gaitasuna

Gizartearekin uztartuta

Euskal gizartea eta kulturaren oinarrizko gabezia eta erronken **analisiari aurrea** hartzeko joera izan du beti, gizarte-eztabaida sorrarazi du **ikerketa eta proposamen berritzaleen** bidez, gizarte zibilaren parte-hartze aktiboa eta **integrazioa** lagundu eta bultzatu ditu jakintzaren **zabalkundearen** bidez, **bokazio europarra eta nazioarteko erakutsi** du, eta kultura hori gertatu eta garatzen den lurralteetan **azpiegitura garrantzitsuen gabeziei** erantzun die, erakunde juridiko egokiak sortuz eta sustatzu.

Gizarte demokratiko eta bidezkoago batekin duen konpromisoaren adierazgarria emakume eta gizonen arteko berdintasunaren aldeko jarrera da eta, euskal gizarte globalaren testuinguruan pentsamendu gune irekia, anitza eta independentea sustatzu.

Características distintivas de Eusko Ikaskuntza a lo largo de su historia y, en las que seguirá profundizando, han sido:

Interdisciplinariedad

Pluriterritorialidad

Pluralidad en conocimiento y
profesionalidad

Flexibilidad

Capacidad de coordinación

En imbricación con la sociedad

El-SEV siempre se ha orientado a la **anticipación** en el análisis de las carencias básicas y de los retos de la sociedad y cultura vasca, ha generado debate social mediante **estudios y propuestas innovadoras**, ha apoyado e impulsado la participación activa y la **integración** de la sociedad civil a través de la **difusión** del conocimiento, ha mostrado una **vocación europea e internacional**, y ha atendido a **carencias en infraestructuras** importantes en los territorios en los que se da y florece dicha cultura, creando y promocionando entidades jurídicas apropiadas.

Considera que su compromiso con una **sociedad más democrática y justa** se manifiesta en su comportamiento activo a favor de la igualdad de mujeres y hombres y generando espacios de pensamiento abierto, plural e independiente en el contexto social vasco y global.

Les caractéristiques principales d'Eusko Ikaskuntza tout au long de son histoire et qui ne cesse d'approfondir sont:

Pluridisciplinarité

Pluriterritorialité

Pluralité de la connaissance et
professionalisme

Souplesse

Capacité de coordination

En collaboration avec les citoyens

El-SEB s'est toujours orientée vers l'**analyse anticipée** des carences de base, des enjeux de la société et de la culture basque. Elle a suscité un débat social à travers ses études et propositions novatrices. Elle a soutenu et encouragé la participation active et l'**intégration** de la société civile à travers de la **diffusion** de la connaissance et a fait preuve d'une **vocation européenne et internationale**. Elle a aidé à **combler les carences** en matière d'infrastructures importantes, dans les territoires où cette culture vit et fleurit, par la création et la promotion d'institutions juridiques appropriées.

Elle considère que son engagement en faveur d'une société **plus démocratique et équitable** se manifeste dans son comportement actif en faveur de l'égalité des femmes et des hommes. Elle fait la promotion d'espaces de libre pensée, plurielle et indépendante dans le contexte social basque et global.

Kontseilu Errektorea / Consejo Rector

Kontseilu Errektorea Elkarteko Gobernu eta Zuzentzaritza Estrategikoko organoa da. Azken bost lehendakariordeak bildu ditu bere baitan, hasierako osaketan:

Federico Verástegui (Araba), Rosa Miren Pagola (Bizkaia), Josemari Arrazola (Gipuzkoa), Jean-Michel Larrasquet (Ipar Euskal Herria) eta Asier Barandiaran (Nafarroa).

Hauetan batera, maiatzaren 16ko Batzar Nagusian aukeratutako bost batzarkide ditugu:

Anjeles Iztueta (Araba)
Juan Luis Moragues (Bizkaia)
Xabier Alkorta (Gipuzkoa)
Argitxu Camus Etxecopar (Ipar Euskal Herria)
Mikel Aranburu Zudaire (Nafarroa)

Eusko Ikaskuntza Ipar Euskal Herria

Jean-Michel Larrasquet, *Président*
Maïa Larronde de Ajuriaguerra,
Vice-présidente
Jean-Claude Larronde, *Trésorier*
Viviane Delpech, *Secrétaire*
Eric Dicharry, Anne-Marie Galé,
Mirentxu Irigoyen, Andoni Iturrioz, Maite Lafourcade, Claude Mehats, *Membres du Bureau*

Hitzarmenak

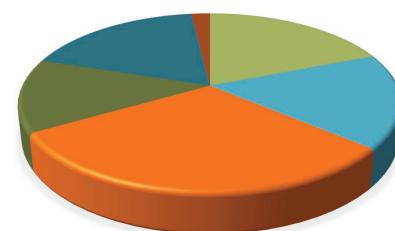
105 dira Eusko Ikaskuntzak kultur eta zientzia jarduerak garatzeko Udalekin sinatuta dituen hitzarmenak: %31 Gipuzkoan, %20 Araban, %18 Nafarroan, %17 Bizkaian eta %14 Ipar Euskal Herrian.

Base social

A 31 de diciembre de 2015, Eusko Ikaskuntza estaba compuesta por 2.270 personas, de las cuales el 33% eran mujeres, un 5% jóvenes (30 años o menos) y el 10% entidades e instituciones jurídicas.

Por territorios, es Gipuzkoa de donde concurre el mayor número de miembros (el 35% del total), seguido de Bizkaia (28%), Nafarroa y Araba (12%), Iparraldea (7%) y del exterior (6%).

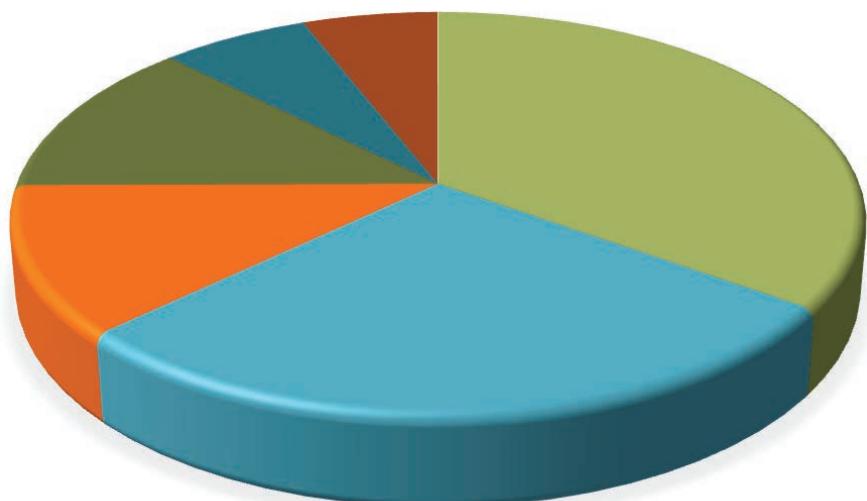
Udal hitzartuak lurraldeka 105 udal

Gipuzkoa	%31	32	
Araba	%19	20	
Nafarroa	%18	19	
Bizkaia	%17	18	
Iparralde	%13	14	
Trebiñu	%2	2	

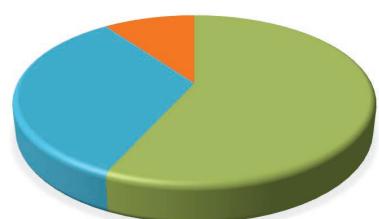
BAZKIDEGOA
BASE SOCIAL
MEMBRES

Bazkide Kopurua

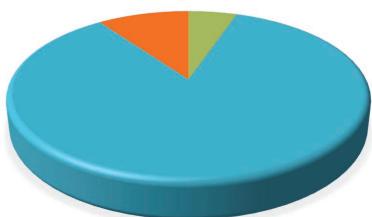
Araba	%12	271
Bizkaia	%28	637
Gipuzkoa	%35	792
Ipar Euskal Herria	%6	149
Nafarroa	%13	286
Kanpokoak	%6	135

Generoa

13

Adina

Gazteak (30 urte arte)	%5	119
Arrunta	%85	1.927
Erakundeak	%10	224

DATU EKONOMIKOAK
DATOS ECONÓMICOS
DONEES ECONOMIQUES

Egoera-balantzeak 2015eko eta 2014ko abenduaren 31ean / Balances de situación al 31 de diciembre de 2015 y 2014

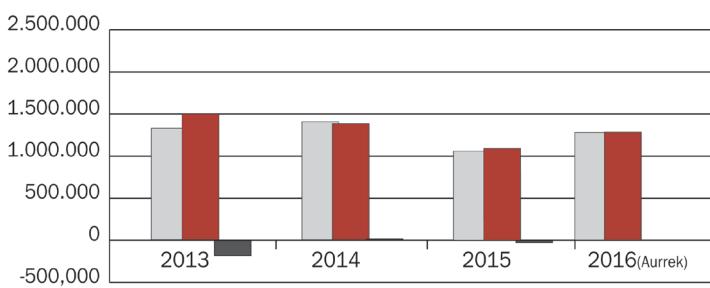
AKTIBOA / ACTIVO	2015.12.31	2014.12.31	ONDARE GARBIA ETA PASIBOA / PATRIMONIO NETO Y PASIVO	2015.12.31	2014.12.31
AKTIBO EZ-KORRONTSEA / ACTIVO NO CORRIENTE	614.244	625.027	ONDARE GARBIA / PATRIMONIO NETO	371.439	391.830
I. Ibilgetu ukiezina / Inmovilizado intangible	13.040	572	1. Fondo propioak / Fondos propios	371.439	391.830
			I. Fondo soziala / Fondo social	310.859	310.859
II. Ibilgetu materiala / Inmovilizado material	572.581	595.832	II. Erreserbak / Reservas	149.386	149.386
			III. Geldikina / Remanente	(68.414)	(71.738)
III. Epe luzerako finantzainbertsioak / Inversiones financieras a largo plazo	28.623	28.623	IV. Ekitaldiko soberakina / Excedente del ejercicio	(20.392)	3.323
AKTIBO KORRONTSEA / ACTIVO CORRIENTE	1.000.689	1.197.217	PASIBO KORRONTSEA / PASIVO CORRIENTE	1.243.494	1.430.414
I. Zordun komertzialak eta kobrau beharreko bestelako kontuak / Deudores comerciales y otras cuentas a cobrar	328.922	368.625	I. Jarduera eragiketetarako hornidurak / Provisiones para operaciones de la actividad	254.254	247.319
II. Epe laburrerako finantzainbertsioak / Inversiones financieras a corto plazo	303.760	304.684	II. Epe laburrerako zorrak / Deudas a corto plazo	2.643	2.643
III. Epe laburrerako periodokatzeak / Periodificaciones a corto plazo	4.821	199	III. Hartzekodun komertzialak eta ordaindu beharreko bestelako kontuak / Acreedores comerciales y otras cuentas a pagar	184.109	285.875
IV. Eskudirua eta bestelako aktibo likido baliokideak / Efectivo y otros activos líquidos equivalentes	363.186	523.709	IV. Epe laburrerako periodokatzeak / Periodificaciones a corto plazo	802.488	894.577
AKTIBOA GUZTIRA / TOTAL ACTIVO	1.614.933	1.822.244	ONDARE GARBIA ETA PASIBO GUZTIA / TOTAL PATRIMONIO NETO Y PASIVO	1.614.933	1.822.244

14

Emaitz kontuak 2015, 2014 eta 2013ko abenduaren 31ean / Cuenta de resultados a 31 de diciembre de 2015, 2014 y 2013

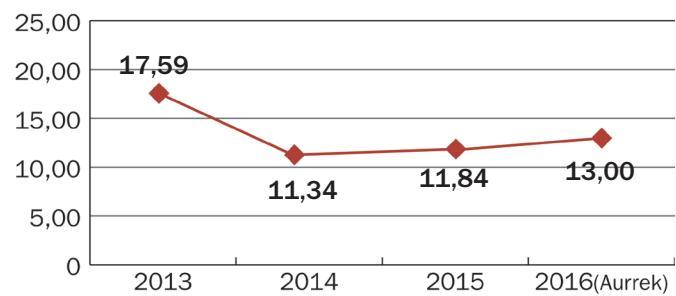
	2013.12.31	2014.12.31	2015.12.31
DIRU SARRERAK / INGRESOS			
Administrazio publikoak / Administraciones públicas	1.081.228	1.207.866	904.428
Bazkide eta laguntzaileak / Socios y patrocinadores	103.993	87.583	91.413
Beste sarrerak / Otros ingresos	124.675	84.761	62.144
GUZTIRA SARRERAK / TOTAL INGRESOS	1.309.896	1.380.209	1.057.984
GASTUAK / GASTOS			
Pertsonen gastuak / Gastos de personal	816.517	514.410	557.951
Erosketak eta azpikontratazioa / Compras y subcontrataciones	600.005	813.860	471.897
Amortizazioak / Amortizaciones	45.736	31.894	30.633
Ezohizkoak eta beste / Extraordinarios y otros	24.633	16.722	17.895
GUZTIRA GASTUAK / TOTAL GASTOS	1.486.890	1.376.886	1.078.376
MARJINA / MARGEN	- 176.994	3.323	- 20.392

Datu Ekonomikoak 2013-2016

■ Sarrerak ■ Gastuak ■ Marjina

Plantilla Media 2013-2016

◆ Plantilla Media

Batzar Nagusia

Maiatzaren 16an izan zen Eusko Ikaskuntzaren urteroko Batzar Nagusia eta gobernu organoak sortzeko prozesuaren azken urratsa eman zen. Eguneko gai zerrendan aurreikusi bezala, 2014. urteko jarduerak eta memoria ekonomikoa aurkeztuz hasi zen Batzarra, Arrate Arin, Proiektu eta Pertsonen Garapenerako zuzendarriaren esku.

16

Iñaki Dorronsorok urteko jardueraren laburpenean, besteak beste, Eusko Ikaskuntzaren funtzionamendu berria, abian dauden programak, Asmoz eta Euskomedia fundazioak, erakunde publiko, unibertsitate, enpresa eta abarrekin harreman berriak aipatu zituen.

Azkenik, Kontseilu Errektoreko bost ordezkariak aukeratu ziren, Iurralde bakoitzeko bat. Guztira, bost hautagaitzek jasotako botoen %96,87ren babesia lortu zuten, %1,56 ezezko eta %1,56 botoak zuri izanik.

Assemblée Générale

L'assemblée générale annuelle d'Eusko Ikaskuntza Iparralde s'est déroulée le 25 avril à Senpere. Iñaki Dorronsoro, Président, a pris la parole pour faire le point sur le processus *Denok Gai* entamé il y a deux ans et demi. Il a fait un rappel des transformations réalisées au sein d'Eusko Ikaskuntza.

Jean Michel Larrasquet, Président d'Eusko Ikaskuntza Iparralde, a fait une lecture commentée du rapport moral relatif à l'année 2014. Jean Claude Larronde, trésorier, a expliqué en détails toutes les lignes du compte de résultats. Le rapport moral et le rapport financier ont été adoptés à l'unanimité.

TOPAKETA INSTITUZIONALAK ENCUENTROS INSTITUCIONALES RÉUNIONS INSTITUTIONNELLES

Arabako Foru Aldundia

- Gasteiz (2015.09.28). Igone Martinez de Luna (Euskara, Kultura eta Kirol saileko foru diputatua) eta Joseba Koldo Perez de Heredia (Euskera, Kultura eta Kirol zuzendaria). Iñaki Dorronsoro, Beatriz Akizu, Anjeles Iztueta, Federico Verástegui (Eusko Ikaskuntza).

Bizkaiko Foru Aldundia

- Bilbo (2015.09.21). Lorea Bilbao (Euskara eta Kulturako diputatua), Gonzalo Olabarria (Kultura eta Kirola zuzendari nagusia), Ana de Castro (Euskara zuzendari nagusia) Carlos Algio. Iñaki Dorronsoro, Beatriz Akizu, Rosa Miren Pagola (Eusko Ikaskuntza).

Gipuzkoako Foru Aldundia

- Donostia (2015.09.10). Xabier Barandiaran Irastorza (Diputatu Nagusiaren gabinete burua). Iñaki Dorronsoro, Beatriz Akizu, Josemari Arrazola (Eusko Ikaskuntza).

Eusko Jaurlaritza

- *Iñigo Urkullurekin bilera*
Gasteiz (2015.11.11). Iñigo Urkullu (Lehendakaria), Cristina Uriarte (Hezkuntza, Hizkuntza Politika eta Kultura sailburua), Alfonso Morais (Unibertsitate eta Ikerketa sailburuordea). Iñaki Dorronsoro, Beatriz Akizu, Asier Barandiaran, Argitxu Camus Etchecopar, Anjeles Iztueta, Rosa Miren Pagola (Eusko Ikaskuntza).
- *Hitzarmen Markoaren Jarraipen Batzordea*
Gasteiz (2015.11.17). Igone Martinez de Luna Unanue (Euskara, Kultura eta Kirol saileko foru diputatua), Mikel Irizar Intxausti (Gipuzkoako Hizkuntza Berdintasuneko zuzendaria), Jesús Peña (Lehendakaritzaren idazkari nagusia), Adolfo Morais (Unibertsitate eta Ikerketa sailburuordea), Jokin Azkue (Euskara Sustatzeko zuzendaria). Iñaki Dorronsoro, Beatriz Akizu, Anjeles Iztueta, Rosa Miren Pagola (Eusko Ikaskuntza).
- *Joxean Muñoz Otaegirekin bilera*
Gasteiz (2015.03.4). Joxean Muñoz (Kultura, Gazteria eta Kirol sailburuordea). Iñaki Dorronsoro, Arantza Cuesta, Amaia Cuende (Eusko Ikaskuntza).

Nafarroako Gobernua

- Iruñea (2015.11.3). Ana Ollo (Nafarroako Gobernuko Eleduna eta Herritarrekiko eta Erakundeekiko Harremanetako kontseilaria), Mikel Arregi (Euskarabidea). Iñaki Dorronsoro, Beatriz Akizu, Mikel Aranburu Zudaire, Asier Barandiaran (Eusko Ikaskuntza).

Gizarte agerpenak/ Presencia social

- “Reunir lo disperso y difundir el arte”.
250 Aniversario de la RSBAP. Donostia, 16.01.2015
- 25 Aniversario de DeustoForum. Bilbao, 20.01.2015
- Sabino Arana Sariak. Bilbao, 25.01.2015
- UNESCO Etxea. Topaketa instituzionala. Bilbao, 3.02.2015
- “Hiritarren Elkarrizketak / Diálogos Ciudadanos”. Bilbao, 26.02.2015
- Martín Ugalde Foroak. Andoain, 10.03.2015
- UNESCO. Vitoria-Gasteiz, 16.03.2015
- Eurobask. Vitoria-Gasteiz, 17.03.2015
- Asamblea General del Arco Atlántico. Bilbao, 17.03.2015
- Jakiunde. Junta ordinaria. Iruña, 6-7.04.2015
- “Empresa y banca responsable”.
DeustoForum y BBVA. Bilbo, 15.04.2015
- XXVI Encuentro Empresarial. Elkargi. Donostia, 22.04.2015

- “El despertar de las naciones, regiones y las minorías culturales en Europa. La Unión Europea como solución”.
Fundación Sabino Arana. Bilbao, 24.04.2015
- II Foro Orona Fundazioa Gizerterantz. Donostia, 11.06.2015
- Investidura del nuevo Rector de la UPNA. Iruña, 12.06.2015
- Inauguración Cursos de Verano de la UPV/EHU. Donostia, 17.06.2015
- Conferencia sobre Competitividad del País Vasco 2015 / EAEko Lehiakortasunari buruzko 2015eko biltzarra. Donostia, 1.07.2015

- Aperturas del año académico:
Universidad de Navarra. Iruña, 4.09.2015
Universidad Pública de Navarra. Iruña, 11.09.2015
Universidad de Deusto. Donostia, 14.09.2015
Mondragon Unibertsitatea. Oñati, 17.09.2015
- 60 Aniversario de la Basílica de Arantzazu. Oñati, 12.09.2015
- Inauguración de Laboratorium Museoa. Bergara, 25.09.2015

Eusko Ikaskuntza eta ataundarrak

Ataungo udaletxeko batzar aretoan, Iñaki Dorronsoro Lehendakariak “Eusko Ikaskuntza eta ataundarrak” hitzaldia eskaini zuen martxoaren 12an.

Participación en Consejos

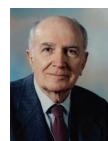
- Euskal Irrati Telebista
- Etxepare Euskal Institutoa
- Eurobask. Consejo Vasco del Movimiento Europeo
- Euskararen Nafar Kontseilua
- Gipuzkoa Berritzen. Berrikuntza Sustatzeko Elkartea
- Innobasque. Agencia Vasca de la Innovación
- Jakiunde. Academia de las Ciencias, de las Artes y de las Letras
- Kontseilua, Euskararen Gizarte Erakundeen Kontseilua
- Soinuenea. Herri Musikaren Txokoa
- Soziolingüística Klusterra

Heriotzak / Fallecimientos

Juan Garmendia Larrañaga (1926-2015)

Eusko Ikaskuntzaren IX, X eta XI. Kongresuen (1983-1991) antolakuntza batzordeetako kidea; *Revista Internacional de los Estudios Vascos*, RIEV aldizkariaren Erredakzio Kontseiluko kidea, Koordinatzailea (1981), Idazkari Teknikoa (1994), Zuzendaria (1996) eta Idazkari Ahokulari 1998tik, Eusko Ikaskuntzaren Ohorezko Baskidea 1996tik; 2001eko Eusko Ikaskuntza-Laboral Kutxa Saria jaso zuen. 2003an, Juan Garmendia Larrañagak Eusko Ikaskuntzari bere lan guztien ustiapen eskubideak eman zizkion.

Adrián Celaya (1917-2015)

Premio Manuel Lekuona 1995.

Vicente Zaragüeta (1926-2015)

Socio número 44.

Pako Garmendia (1946-2015)

Euskomedia Fundazioko patroia. EuskoSareko Zuzendaria

Eugenio Arraiza (1936-2015)

Secretario (1980-1993) y Vicepresidente por Navarra (1996-1999).

1

Estrategia

Estrategia

Stratégie

- Eusko Ikaskuntzak bere estrategiak diseinatu ditu gizartearen beharrei eta kezkei erantzuteko.

Partaidetza metodología eta etengabeko berrikunta irekiaren bidez Euskal Komunitate Globalaren zerbitzura egongo diren etorkizuneko proiektuak sortu dira. Hauek ezartzeko aliantzak eta lankidetza estrategikorako alorrak ezartzen dira.

- Eusko Ikaskuntza diseña sus estrategias en respuesta a las necesidades y preocupaciones de la sociedad.

A través de metodologías participativas y la innovación abierta permanente, se generan proyectos de futuro al servicio de la Comunidad Vasca Global. Para su implementación se establecen alianzas y ámbitos de colaboración estratégicos.

- Eusko Ikaskuntza définit ses stratégies en réponse aux nécessités et préoccupations de la société.

A partir de méthodologies participatives et l'innovation ouverte permanente, des projets pour le futur sont générés au service de la Communauté Basque Globale. Pour sa mise en oeuvre des alliances et des collaborations stratégiques ont été établies.

- Etorkizuna irudikatu
Imaginar el futuro
Imaginer le futur
- Errealitate sozio-kulturala
Realidad socio-cultural
Réalité socio-culturelle
- Euskararen etorkizuna
El euskera en el futuro
L'euskara dans le futur
- Egituraketa sozio-politikoa
Estructura socio-política
Structure socio-politique
- Eredu sozio-ekonomikoak
Modelos socio-económicos
Modèles socio-économiques

Osoko bilkura

Maiatzaren 21ean Eremu Nagusiak programaren barruan txertatutako lan eremuetako bost taldeen osoko bilkura izan zen. Topaketa, talde desberdinak osatzen dituzten pertsonen arteko interakzioa ahalbidetu, alor desberdinetan egindako elkarlana partekatu eta hurrengo pausoetan prozesuak jarraituko duen metodologia aurkezteko helburuekin antolatu zen.

Aurkezpenaren amaieran ireki zen txandan, iritzia eta zalantzak plazaratu zituzten bertaratu zirenak. Argi gelditu zen lan paradigma berria desafio bat dela, zaitasunak dituela, baina zalantzarik gabe Eusko Ikaskuntzari balio erantsia ematen diola eta bere izaera eta misioarekin bat egiten duela.

Rencontre à Bayonne

Membres d'Eusko Ikaskuntza ainsi que personnes et représentants du tissu culturel et associatif d'Iparralde ont répondu à l'appel du 1er juillet dans la Maison des Associations de Bayonne.

Beatriz Akizu, Directrice de Prospective, Stratégie et Nouveaux Projets d'Eusko Ikaskuntza, a ouvert la session, rappelant le travail réalisé au sein d'Eremu Nagusiak.

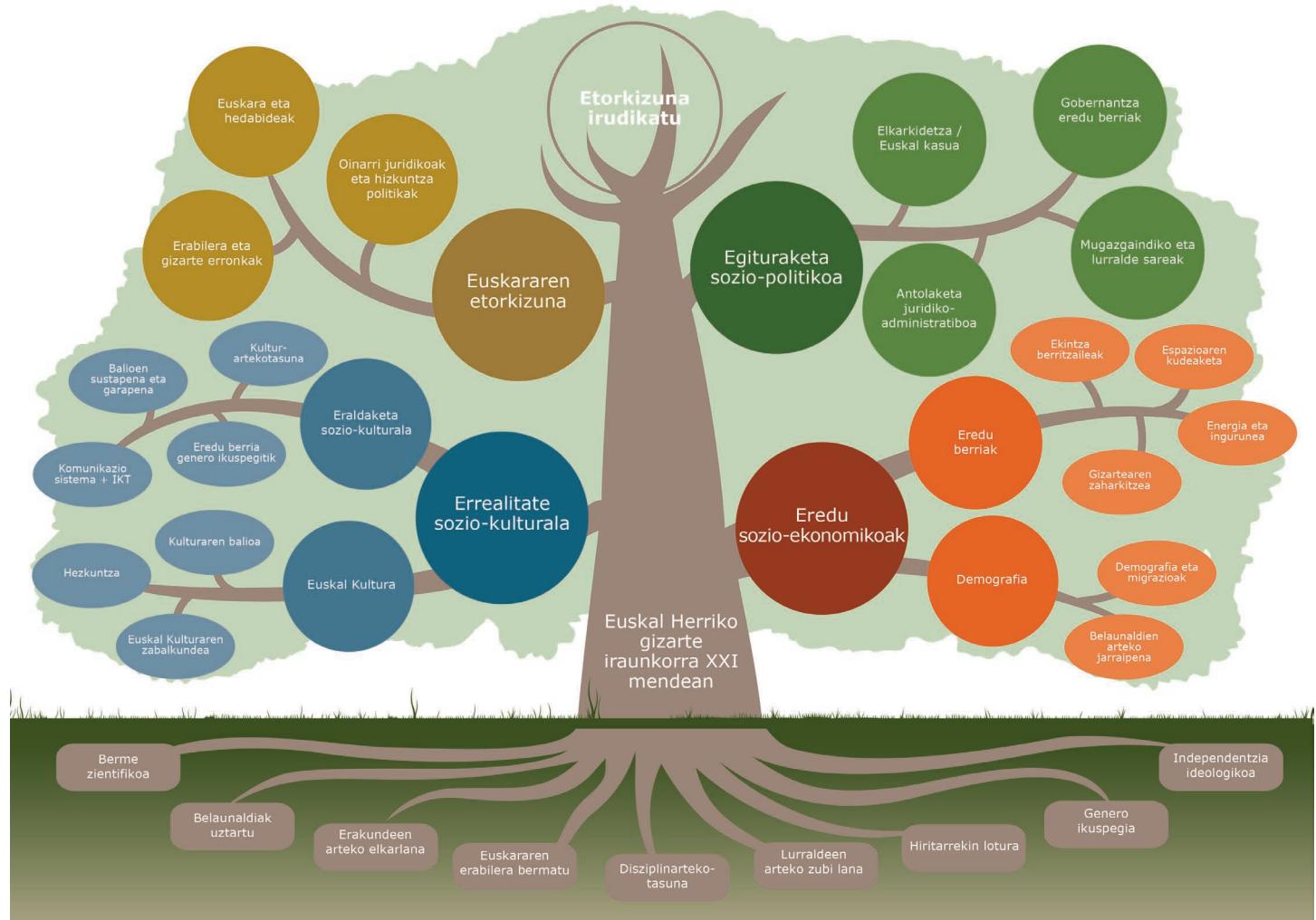
Lors de la seconde partie de la réunion les assistant(e)s se sont groupé(e)s selon leurs intérêts thématiques et disciplines pour débattre sur les lignes dessinées par les groupes de travail. Pour terminer une mise en commun des contributions a été réalisée.

Euskal Herriko gizarte iraunkorra XXI. mendean

Sociedad sostenible en la Vasconia del siglo XXI

Une société durable dans le Pays Basque du XXIe siècle

PROIEKTU NAGUSIAK

24

Nahi dugun gizartea, izango dugun gizartea

Gizartearekin batera Euskal Herriko etorkizuneko eszenarioak irudikatzea eta horiei aurre egiteko proposamenak jasotzea.

Euskal identitateak eta kultura

Alor kulturalaren eta identitarioaren alderdi ezberdinak aztertu, etorkizunean gure gizartea nolakoia izatea nahi dugun ikertzen saiatzeko.

E³ (Euskararen Etorkizuneko Eszenarioak)

Euskal Herriko herritar eta errealitate anitzetan oinarritutako euskararen etorkizuneko eszenarioak eraikitza tokiko irakurketak eta osotasuneko irakurketak gurutzatzu.

Euskal Herriko lurralte(ar)en liburu zuria

Egungo egituraketa sozio-politikoaren baitan funtzionalki bizi ditugun aukerak, gabeziak, premiak eta xede berriak jasotzea, eta etorkizuneko konponbideak eta erabakien proposamenak luzatzea.

Garapen sozio-ekonomikoa: euskal gizartea eta empresa

Eredu sozio-ekonomiko desberdinen inguruan, eta ekonomiaren zutabe garrantzitsu diren empresa ereduen inguruan azterketa zabal eta sakona egitea planteatzen dugu, eredu berritzaleei eta tendentzia emergenteei arreta jarriaz.

La sociedad que queremos, la sociedad que tendremos

Imaginar escenarios de futuro para Vasconia junto con la sociedad y recabar propuestas para hacerles frente.

Identidades y cultura vascas

Analizar distintos aspectos del ámbito cultural e identitario, con el propósito de poder definir cómo queremos que sea nuestra sociedad en el futuro.

E³ (escenarios futuros del euskera)

Construir escenarios de futuro para el euskera sobre la base de las realidades y especialidades diversas de Vasconia, cruzando lecturas locales y lecturas integrales.

Libro blanco del (de los) territorio(s) de Vasconia

Definir las oportunidades, carencias, necesidades y desafíos funcionales presentes en el seno de la estructuración socio-política actual y proponer soluciones de futuro y propuestas resolutorias.

Desarrollo socio-económico: modelos de sociedad y empresa vasca

Análisis amplio y en profundidad en torno a distintos modelos socioeconómicos y a los modelos de empresa que constituyen pilares económicos fundamentales, poniendo el énfasis en modelos innovadores y tendencias emergentes.

La société que nous voulons, la société que nous aurons

Imaginer des scénarios d'avenir pour le Pays Basque, avec la société, et recueillir des propositions pour les affronter.

Identités et cultura basques

Analyser les différents aspects du domaine culturel et identitaire, afin d'être en mesure de définir la société future que nous voulons.

E³ (scénarios d'avenir pour l'euskara)

Construire des scénarios d'avenir pour l'euskara, fondés sur les réalités et les différentes particularités du Pays Basque, par le croisement de lectures locales et de lectures intégrales.

Livre blanc du (des) territoire(s) du Pays Basque

Repérer les opportunités, les carences, les besoins et les défis fonctionnels présents dans la structure sociopolitique actuelle et proposer des solutions pour l'avenir, ainsi que des propositions résolutoires.

Développement socio-économique : modèles de société et d'entreprise basque

Analyse détaillée et en profondeur de différents modèles socio-économiques et d'entreprise qui constituent des piliers économiques fondamentaux, en mettant l'accent sur les modèles innovants et les tendances émergentes.

MENDEURRENERANTZ, 1918-2018 HACIA EL CENTENARIO, 1918-2018 VERS LE CENTENAIRE, 1918-2018

Xabier Alkorta

Azaroaren 25ean, Xabier Alkorta, 2018rako aurreikusten den Eusko Ikaskuntzaren mendeurrenerako Antolakuntza Batzordeko Lehendakaria izendatu zuen Kontseilu Errektoreak.

Merkataritza irakaslea eta Ekonomia Zientzietan Lizentziatua da Xabier Alkorta Andonegi eta bere bizitza profesionala finantz sektorean egin du. Jarduera profesionala, Euskal Herrian kultura eta gizarte arloko proiekturekin uztartu du. Hainbat entsegu idatzi ditu arlo askotan, hala nola, lidergoa, kudeaketa, enpresaritza eraldaketa, berrikuntza eta kalitatea.

2001ean Eusko Ikaskuntzaren XV. Kongresuko Antolaketa Batzordeko buru izan zen.

XVIII Congreso de Estudios Vascos

Se prevé que el “Congreso del Centenario” se desarrolle en la segunda mitad del año 2018 por medio de foros temáticos y con carácter multisede. Será el momento para la presentación y profundización de los proyectos a desarrollar en el marco de los cinco *Eremu Nagusiak* a los que hemos denominado Proyecto EKINEZ (2016-2018): Denon etorkizuna eraikitzen. Como cierre a las sesiones académicas del XVIII Congreso, en Oñati se celebrará un solemne acto público conmemorando el centenario del primer Congreso de Estudios Vascos.

Actividades paralelas

Inicialmente se contemplan dos. Por una parte, la edición de un libro de reflexión sobre el siglo transcurrido desde la fundación de Eusko Ikaskuntza, reflejo y expresión del devenir de Euskal Herria en sus más diversas dimensiones.

Por otra parte, se prevé la producción de un film documental, creativo y divulgativo, sobre Eusko Ikaskuntza como institución en conexión permanente con la sociedad y con su tiempo. Se entiende que este centenario ha de ser la oportunidad para darse a conocer entre un público joven que probablemente la desconoce.

2

Proiektuak Proyectos Projects

- Modu autonomoan edo beste erakundeekin lankidetzan, Eusko Ikaskuntzak garrantzia eta helburu desberdinak dituzten proiektuak garatu ditu.

Ikerketak zuzendu eta bertan parte hartzen du, etorkizuneko egoerei buruzko gogoeta eta ikerketak bultzatzen ditu, kultur eta dokumentu ondarearen defentsa eta zabalkundean lagunten du, argitalpenak editatzen ditu, jardunaldiak antolatzen ditu eta Sarean euskal edukien presentzia garrantzitsua bermatzen du Eusko Ikaskuntzak.

- De forma autónoma o en colaboración con otras entidades, Eusko Ikaskuntza lleva a cabo proyectos de muy diverso alcance y finalidad.

Dirige y participa en la realización de estudios, promueve reflexiones sobre escenarios de futuro e investigaciones, ayuda a la defensa y difusión del patrimonio cultural y documental, edita publicaciones, organiza jornadas y asegura una importante presencia de contenidos vascos en la Red.

- De forme autonome et en collaboration avec les autres entités, Eusko Ikaskuntza mène des projets divers de grande envergure.

Elle dirige et participe dans la réalisation d'études, de réflexions sur les scénarios du futur et les recherches, aides à la défense et à la diffusion du patrimoine culturel et documentaire, édite des publications, organise des journées d'études et assure une importante présence de contenus basques sur le réseau.

EkoLinguA solas-jokoa

2013an hasitako *Ekolingua solas jokoa* DiKomA proiektuaren emaitza da. Soziolinguistika Klusterraren eta Eusko Ikaskuntzaren ekimen horren helburua hizkuntza-komunitatea diskurtso mailan ahalmentzea izan da.

Hiru sekuentzia aurreikusi dira karta-jokoarekin: dinamizatzaila eta jokalariantzat (oinarrizko); talde, elkarte eta erakunde zehatzentzat (gune zehatzak) eta sentsibilizazio orokorrarentzat (komunitate osoak).

5-7 kiderentzat da eta euskaraz, nahiz gazteleraez aurkitu daiteke Eusko Ikaskuntzaren eta Soziolinguistika klusterraren webguneetan.

EGOD

Euskarari buruzko oinarrizko diskurtsoak aztertzea, proposamenak egitea eta hizkuntzaren ikuskera gizarte baldintza berrietara egokitzea izan ziren proiektu honen asmoak.

Eusko Jaurlaritzako Hizkuntza Politika Sailburuordetza izan zen egitasmoaren sustatzailea, Euskara 21 gogoeta prozesuarekin zuzenean lotzen zelarik.

Eusko Ikaskuntzak prozesuaren diseinua, antolaketa eta koordinazio orokorra eraman zuen.

Horretarako, hainbat ildo landu ziren: azterketa bibliografikoa, Gizarte Foroa, Delphi teknika, eztabaidea taldeak eta inkestak.

Tolosaldea 1615

Impulsada por Eusko Ikaskuntza y el Ayuntamiento de Tolosa, la investigación titulada "Tolosaldea 1615: el nacimiento de 14 villas", ha permitido profundizar en el proceso que desembocó en la segregación de catorce poblaciones que hasta entonces habían pertenecido a la jurisdicción de Tolosa.

En su estudio, la historiadora Estibalitz González describe la pugna de intereses que en la Gipuzkoa de hace cuatrocientos años se manifestaron a favor y en contra de esa desanexión, así como sus consecuencias para el equilibrio institucional de la Provincia.

Nueva política industrial

Entre finales del 2014 y comienzos del 2015 se desarrollaron las sesiones del proyecto *Claves para una nueva política industrial basada en escenarios futuros*, impulsado por el Departamento de Desarrollo Económico y Competitividad del Gobierno Vasco en colaboración con la empresa B+I Strategy y la participación de Eusko Ikaskuntza.

El objetivo central del proyecto fue la exploración de nuevas políticas industriales que consoliden el posicionamiento de la industria vasca en el entorno económico internacional de las próximas décadas, partiendo de la identificación y la caracterización de escenarios de futuro.

Eurohiria Gazte Foroa

Sei hilabetetan zehar Ipar eta Hego Euskal Herriko gazteak Euskal Eurohiria etorkizunaz aritzeko bildu eta ateratako ondorioak aurkeztu ziren apirilaren 16an. Gazteek lau proiektu definitu zitzute harremanak sakondu eta lurralde komunaren kohesioa bultzatzeko. Proiektu bakoitzaren helburu, lidergo eta aliantzak, finantziazioa eta arriskuak zehaztu zituzten:

- Eurohiria Bizi
- Hiriruke.eus plataforma
- Transhiria
- Euskal Herriko Labela

Azken emaitzen txostenak eskuragarri dago Eusko Ikaskuntzaren web orrian.

Aides aux jeunes chercheurs

Depuis 2007 la Ville de Biarritz aide le financement à la recherche réalisée, dans le domaine basque, par les jeunes chercheurs qui font des études universitaires. En 2015 sept chercheurs ont mené à terme leurs recherches, trois en basque et quatre en français:

- Beñat Aurriol, Jakes Casaubon, Joanes Laco: *250ème anniversaire du Quinto Ostibar-Garasi*
- Idoia Betelu: *Bertsolaritzaren erakaskuntza*
- Eric Dicharry: *Variations autour d'une capitale européenne de la culture: Saint Sébastien 2016. La culture: un outil pour la paix et la coexistence*
- Maitena Duhalde: *Lapurdi itsas aldeko euskara edo kostatarra*
- Argitxu Etchandy: *L'eurorégion Pays Basque*
- Marion Morin: *L'émergence des créations jeune public bascophones*
- Manex Pagola: *Manex Pagolaren 120 kantu. Ene kantuak gizartearren miraila.*

Fuentes documentales Medievales del País Vasco

Desde 1982, la Colección edita transcripciones de documentación histórica medieval relativa a Vasconia.

A lo largo del año 2015 se han realizado las transcripciones de los siguientes archivos:

- Colección Documental de la Cuadrilla Alavesa de Ayala: Archivos Municipales de Amurrio, Artziniega, Ayala-Aiara y Okondo (1229-1522)
- Colección Documental de la Cuadrilla Alavesa de Añana: Archivo Municipal de Kuartango (1332-1522)

30

Getxo: Puerto Viejo de Algorta

A propuesta de Eusko Ikaskuntza, el Ayuntamiento de Getxo ha emprendido una serie de acciones dentro del Plan de Dinamización del Patrimonio marítimo-pesquero del Puerto Viejo de Algorta. En concreto se diseñaron, producido y colocado 35 placas oiconímicas (descripciones de los nombres de casas).

Además, Eusko Ikaskuntza trabajó en el diseño y elaboración de tres paneles informativos del Puerto Viejo y en el estudio preliminar para la puesta en marcha de una aplicación para dispositivos móviles (APP) con vocación turística.

Mutriku: Convento de Santa Catalina

En el marco del convenio de colaboración, se viene llevando a cabo una serie de acciones para la puesta en valor del patrimonio histórico-artístico de Mutriku. En 2015 se ha redactado el Plan Director del Convento de Santa Catalina, edificio con casi 400 años de historia. El objetivo es ponerlo al servicio de las necesidades del conjunto del municipio respetando su significado histórico.

Ormaiztegi: 1936

Irailaren 25ean “36ko Gerra Ormaiztegin” dokumentala aurkeztu zen, Udalarekin egindako elkarlan-hitzarmenaren barruan ekoitzua. Lehen aldia da Ormaiztegin gerrari buruzko bilketa bat egin dena. Guztira, hiru orduko grabazioa dago jasota sei informatzaile horien testigantzein; hortik pasarte batzuk hautatu eta 30 minutuko dokumentala osatu zen Elixabete Garmendiaren zuzendaritzapean.

Conférences

- *Abbadia, le temple universel d'Antoine d'Abbadie.* Viviane Delpech. Baiona, 19.02.2015; Arrast, 27.06.2015; Biarritz, 2.07.2015.
- *After Banksy.* Eric Dicharry. Biarritz, 11.04.2015.
- *L'affaire Finaly au Pays Basque.* Jean-Claude Larronde. Baiona, 21.04.2015; Anglet, 18.12.2015.
- *Gora vasco! Milonga de temple y carretilla* (projection du film). Baiona, 27.05.2015.
- *Peron à Rome.* Ignacio Cloppet. Baiona, 2.06.2015.
- *Notre dame de Lahonce, une abbaye du XIIe s. en péril.* Maritchu Etcheverry. Biarritz, 18.06.2015.

Joxerramon Bengoetxea

Burujabetza Autonomia eta Erabakitzeko Eskubidea
Beasain, 2015.03.27
Lemniskata Elkarte, Eusko Ikaskuntza
*Martxoaren 27an, Beasaingo Igartza Jauregian zientzia zabalkunderako Lemniskata elkarteark antolatutako topaketa izan zen. Joxerramon Bengoetxea bazkideak (2010eko Eusko Ikaskuntza-Laboral Kutxaren Humanitate, Kultura, Arte eta Gizarte Zientzien Saria) *Burujabetza Autonomia eta Erabakitzeko Eskubidea* hitzaldia eskaini zuen.*

Jesús Mosterín

Crisis y renovación de las Humanidades
Donostia, 16.05.2015
Eusko Ikaskuntza

Con motivo de la celebración de la Asamblea General anual de Eusko Ikaskuntza el 16 de mayo en Donostia, el filósofo bilbaíno Jesús Mosterín impartió la conferencia *Crisis y renovación de las Humanidades*. Pensador de larga trayectoria y con una densa obra de proyección internacional, Mosterín habló sobre el origen de las Humanidades en el Renacimiento y desgranó los avances científicos que han abierto un campo nuevo al conocimiento en el último siglo.

Relatos de vidas / Historia de vidas

Jornadas de Historia Local sobre Plentzia y la comarca de Uribe Kosta-Butrón

Plentzia, 7-8.07.2014

Eusko Ikaskuntza, Ayuntamiento de Plentzia

32

Abrió las sesiones Susana Chávarri (Idéntitas Historia Corporativa), quien habló sobre el asilo de Barrika y la Fundación Elorduy. A continuación, Martín Ojanguren (Oceantec Energías Marinas), abordó el pasado y el futuro de Zabalerrota desde una perspectiva energética.

En la segunda jornada, Xabier Lamikiz (UPV/EHU) presentó una galería de capitanes plentziarras capturados por tropas inglesas durante las guerras del siglo XVIII. El cierre estuvo a cargo de Javier García-Borreguero (Museo de Plentzia) con el tema "Catalogación de las embarcaciones tradicionales (de madera) del puerto de Plentzia".

L'émigration : plus qu'un souvenir ?

Euskal emigracioa: oroitzapena baino gehiago? / L'émigration basque : plus qu'un souvenir ?

Ustaritz, 16.10.2015

Eusko Ikaskuntza, Eusko Diaspora, Euskal Kultur Erakundea

Un débat télévisé a eu lieu autour de l'émigration basque avec six spécialistes: Argitxu Camus (NABO-FEVA), Laura Igantzi (Euskal artzainak Ameriketan), Monika Legarto (Euskal Argentina Elkartea), Marie Pourquié (Quebeceko Euskal Etxea), Joseba Etxarri (Euskal Kultura) et Robert Achérítogaray (né à San Francisco et résidant en Euskal Herria). Sa diffusion a été réalisée par les télévisions Kanaldude et TVPI.

Memoria y lugares de Bilbao

XIX Symposium de Historia de Bilbao

Bilbao, 23-24.11.2015

Eusko Ikaskuntza, Ayuntamiento de Bilbao

Marcello Verga (Universidad de Florencia), inauguró el Symposium con la conferencia *Tradiciones municipales y la historia "grande"-global*. En la primera jornada se presentaron cuatro comunicaciones a cargo de María José Villa, Satur Peña, Eva Díez e Iñaki Llamas seguidas de un debate.

Al día siguiente intervinieron: Txomin Ansola, Arturo Azpeitia, Juan Gondra, Begoña Madarieta y Anton Erkoreka, Eduardo Alonso, Luis Bilbao, Borja Izaola, Isusko Vivas, José Ignacio Salazar, David Pastor, Jon Penche y Josetxo Álvarez, Aritz Ipiña y Jonatan García, Nere Jone Intxaustegi, Sara Hidalgo y Alejandra Ibarra, y Andoni Elezcano.

Amerikanuak 2015

Amerikanuak 40 urte. Séminaire Inter-Universitaire

Baiona, 23.10.2015
Eusko Ikaskuntza, UPV/EHU, UN, MU, UPPA, Musée Basque

En rendant hommage à William A. Douglass, co-auteur de *Amerikanuak. Basques in the New World*, reconnu comme l'oeuvre ayant marqué le point de départ des recherches actuelles sur l'émigration et la présence des basques dans le monde, le séminaire Inter-Universitaire a montré la diversité des recherches menées de part et d'autre de l'Atlantique autour du thème de l'émigration et de la diaspora basques. Des interventions enregistrées du père Adrien Gachiteguy, auteur d'une remarquable étude sur les Basques dans l'Ouest américain en 1955, ont ponctué les différentes communications.

Columbia University: Investigación

Gure Esku Dago y Derecho a Decidir
Iruñea, 2015.10.19; Bilbao, 2015.10.20; Baiona, 2015.10.21
Eusko Ikaskuntza, Columbia University, Agirre Lehendakari Center, Gure Esku Dago, ehuGune

Eusko Ikaskuntza, en la búsqueda de la construcción de espacios para el diálogo y el debate, y respondiendo a la filosofía del área estructuración socio-política, participó en la presentación de los resultados de la investigación "Gure Esku Dago y el Derecho a Decidir". Esta presentación es fruto de la colaboración entre Agirre Lehendakaria Center, Gure Esku Dago y EhuGune.

El estudio reúne opiniones diversas sobre, entre otras, las formas de ejercer el derecho de autodeterminación; la colaboración existente entre la sociedad civil y los agentes sociales y políticos, o cómo es percibida esa colaboración entre la ciudadanía.

Los investigadores e investigadoras de la Universidad de Columbia y Scensei presentaron la investigación y posteriormente se celebraron mesas redondas con invitados expertos en la materia.

Xiberoko Dantzak

Atzo, egün eta bihar
Barkoxe, 2015.11.7
Eusko Ikaskuntza, Barkoxe, Etxahun Alkartia

Zuberoako dantza egun ezagutzen dugun bezala Frantziako armadako maisuen eraginpean egon da, XIX. mendean zehar batez ere. Goizeko saioan, Claude eta Jon Iruretagoyenak prozesuaren nondik-norakoak deskribatu zituzten modu erabat dokumentatuan. Arratsaldez hiru bideo proiektatu ziren: bat, Jean-Michel Guilcherena, bigarrena, 1968ko Altzürüküko maskaradei buruzkoa eta amaitzeko, Tartatxu maisuaren pausoak... Jardunaldia amaitzeko, mahai-ingurua izan zen Patrick Quéheille, Johañe Etxebest eta Peio Labeyrie-ren parte hartzearekin, zeinean egungo aldaketa eta sormena sakon jorratu zen.

Auñamendi Eusko Entziklopedia

2015 urtean zehar Auñamendi Entziklopediaren inguruko hausnarketa sakon bat gauzatu da. Bere egoera eta etorkizuna aztertu dira hiru prozesu paralelo hauen bitartez:

34

- Euskal kulturan erreferenteak diren 50 pertsona elkarrizketatu egin dira, entziklopediaren inguruan duten iritzia jasotzeko, bai gaur egun, baita etorkizunera begira ere.
- Kontestu entziklopediaren analisi sakon eta zorrotza gauzatu da hiru maila ezberdinan: Euskal Herrian, estatuan eta nazionarte mailan.
- Auñamendi eta Wikipediaren arteko konparaketa egin da, edukien sakontasuna eta kalitatea kontutan hartuta.

Ekimen honekin batera, entziklopedia eguneratzen eta elikatzen jarraitu da. Horrela, 111 eduki berri sortu dira (horietatik 93 euskaraz) eta 91 berritu. 44 artikulu ere euskaratu egin dira. Izen ere, gaur egun 3.000 artikulutik gora dira entziklopediak euskaraz eskaientzen dituenak. Bestalde, 6.030 artikulu berregitura egin dira.

Dena den, entziklopedia ez dago testuez soili osatua. Irudiaren XXI. mende honetan, irudiei indarra eman zaie. Ahalegin handia egin da guztira 458 irudi eta 102 bideo berri gehituz.

Euskonews

Euskonews es la publicación electrónica vía Internet sobre la ciencia y la cultura vasca que El-SEV viene publicando desde 1998. Siendo Eusko Ikaskuntza consciente de la importancia de los nuevos soportes de comunicación, ha promovido esta publicación, abriendo así una ventana al mundo entero para mostrar la realidad científica vasca, con un lenguaje ágil y sencillo.

Euskonews ha rediseñado su sitio web en 2015, ejercicio en el que ha publicado once números (del nº 693 al 703) con entrevistas en euskera y castellano (nueve de ellas en vídeo), así como artículos de fondo sobre los más variados temas agrupados en la sección Gaiak. Kosmopolita, Art Aretoa y Atzoko Irudiak son otras de las secciones de la revista.

Desde abril de 2015 la plataforma Euskonews da cabida a dos nuevos proyectos: Urteko Galdera y Solasaldiak.

Garbiñe Biurrun
Epailea Joxerramon Bengoetxea
Zuzentzidean katedraduna

Urteko Galdera

Urteko Galdera 2015ean jaio zen Euskonews-en tribuna ireki gisa, zeinean urtero autore eta irakurleek beraiek osatzen duten komunitateak aukeratutako gai bat jorratzen den. Lehen edizioan, Eusko Ikaskuntzak ondorengo galdera egin zuen: *Nola ari da aldatzen Internet gure prozesu kognitiboak?*

Apirilaren 7an, Ikerbasqueko filosofo eta ikertzaile Javier Echeverría Ezpondak atala inauguratu zuen ondorengo artikuluarekin: *Hirugarren ingurunean, pertzepzio gaitasunak, nahiz gaitasun kognitibo berriak.* Hortik aurrera, Urteko Galdera ekarpen berriekin aberasten joan da astero. Guztira 28 artikulu izan dira, 13 euskaraz eta 15 gaztelera, batezbesteko luzera 1.300 orrikoa eta guztira 29 pertsonen parte hartzearrekin (7 emakume eta 22 gizon).

Urteko Galdera: egileak

Joseba Abaitua
Joseba Achotegui
Óscar Álvarez Gila
Juanjo Álvarez Rubio
Jose Ignazio Ansorena
Jaione Apalategi Begiristain
Josu Aramberri
Baleren Bakaikoa Azurmendi
Xabier Barandiaran Irastorza
Eneko Bidegain
Carmen Díez Mintegui
Iñaki Dorronsoro Plazaola
Enrique Echeburúa Odriozola
Javier Echeverría Ezponda
Luisa Etxenike
Pruden Gartzia
Francis Jauréguiberry
Xabier Kerexeta Erró
Irene López Goñi
Eduardo Madinaveitia
Ibon Manterola Garate
Julia Otxoa
Fito Rodriguez
Urkiri Salaberria
Ana Telletxea eta Aitzol Elizaran
Josemari Velez de Mendizabal
Enrike Zelaia
Enrike Zuazua

Solasaldiak

Desde abril de 2015, Euskonews edita cada mes una vídeo-entrevista o un video-diálogo entre personalidades relevantes del mundo científico, académico y social. En las ocho entregas del año han participado:

- Daniel Innerarity, catedrático de Filosofía Política y Social
- Mari Carmen Gallastegui, economista, y Xabier Retegui, Presidente de Honor de Eusko Ikaskuntza
- Jesús Mosterín, catedrático de Lógica y Filosofía de la Ciencia en la Universidad de Barcelona
- Gurutz Jáuregui, catedrático de Derecho Constitucional de UPV/EHU
- Teresa del Valle y Jone Miren Hernández, antropólogas
- Jesús Altuna, arqueólogo y antropólogo
- Javier Elzo, sociólogo, y Juanjo Álvarez, catedrático de Derecho Internacional Privado de la UPV/EHU
- Garbiñe Biurrun, jueza y Joxerramon Bengoetxea, catedrático de Derecho de la UPV/EHU

3

Zabalkundea

Difusión

Diffusion

- Jaio zenetik egiten du Eusko Ikaskuntzak kultur eta zientzia edukien produkzio eta zabalkunde lana.

Publikazio digital zein paperezkoen bidez, Interneteko plataforma eta komunikabideetan presentzia izanez, Eusko Ikaskuntzak pentsamendu kritikoa sortzeko berebiziko lana egiten du.

- La producción y difusión de contenidos culturales y científicos es una de las labores a las que Eusko Ikaskuntza viene dedicándose desde sus orígenes.

A través de publicaciones, tanto digitales como en papel, de sus plataformas en Internet y de su presencia en los medios de comunicación, Eusko Ikaskuntza desarrolla una labor fundamental en la generación de pensamiento crítico.

- La production et la diffusion de contenus culturels et scientifiques est une des fonctions qu'Eusko Ikaskuntza assure depuis ses origines.

A partir des publications, tant numériques que sur papier, des sites sur Internet et de sa présence dans les médias de communication, Eusko Ikaskuntza développe un travail fondamental dans la génération de pensée critique.

Eusko Ikaskuntzaren bildumak

- Congresos de Estudios Vascos
- Revista Internacional de los Estudios Vascos, RIEV
- Fuentes documentales medievales del País Vasco
- Cuadernos
- Eleria, Euskal Herriko Legelarien Aldizkaria
- Lankidetza
- Manuel Lekuona Saria
- Euskonews
- Eusko Ikaskuntza-Laboral Kutxaren Humanitate, Kultura, Arteak eta Gizarte Zientzien Saria

38

Lekuona Saria

Bilduma hau 1994an sortu zen, Eusko Ikaskuntzak urtero eman ohi duen Manuel Lekuona saria jasotzen duten pertsonen bio-bibliografía argitaratzeko.

- Antxon Aguirre Sorondo

Juan Aguirre. - Manuel Lekuona Saria N. 31

EI-LK Saria

Esta colección recoge los discursos del acto de entrega del Premio Eusko Ikaskuntza-Laboral Kutxa de Humanidades, Cultura, Artes y Ciencias Sociales.

- Mariasun Landa, Jean-Baptiste Orpustan. 2014

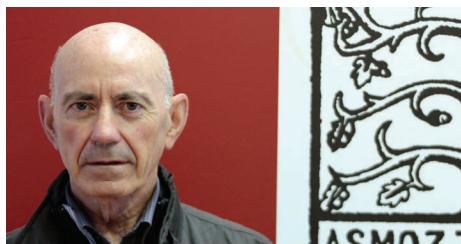
Revista Internacional de los Estudios Vascos, RIEV

Eusko Ikaskuntzaren aurrekoa da RIEV aldizkaria, Julio Urquijok sortu baitzuen 1907an, nahiz 1922. urtetik aurrera elkartearren organoa da. Egun, Eusko Ikaskuntzaren difusio aldizkari garrantzitsuena da.

RIEV, nuevo director

Tras ocho años al frente de la RIEV, Aingeru Zabala ha cedido el testigo a Nicanor Ursua, quien ya ejerció como subdirector de la revista durante varios años desde 1994.

Nicanor Ursua Lezaun (Etayo, 1948) es licenciado en Filosofía por la Universidad de Munich (Alemania), y doctor por esa misma Universidad y por la Universidad Complutense de Madrid. Ha sido investido Doctor Honoris Causa por la Universidad Aurel Vlaicu Din Arad (Rumanía). Ostenta cátedra en la Facultad de Filosofía y Ciencias de la Educación de la UPV-EHU en la que además se ha ocupado de las relaciones internacionales.

RIEV. Vol. 60, 1

Tribuna. Esteban, Javier; Bermejo, David: Mucho más que un libro de bailes. Contextualizando socialmente el discurso de *Guipuzcoaco Dantza* (1824). - Larrea Conde, Juan José; Pozo Flores, Mikel: Vasconia en la Tardoantigüedad: De la Antropología a una Historia en pedazos. - Mosterín, Jesús: Crisis y renovación de las humanidades. - Palacios González, Daniel: Artistas vascos y navarros: una revisión generacional (1966-2007). - Noticia. - Reseña

RIEV. Vol. 60, 2

Tribuna. Anduaga, Aitor: Tecnología berrikuntza eta patenteak Euskal Herriko siderometalurgia industrial, 1878-1936. - García Gallardo, Cristóbal L.: El tratado de la armonía de Hilarión Eslava. - González González, José Manuel: El arquitecto Ignacio María de Michelena y la influencia vasca en la casa consistorial de Cáceres. - Ibáñez Torres, Raúl: Cultura con "M" de matemáticas: una visión matemática del arte y la cultura. - Martínez, Josu: Eusko Ikusgaiak: Euskal zinematografiaren amatxi ahantzia. - Pourtois, Jean-Pierre; Desmet, Huguette: Développer un projet de co-éducation au sein d'une Cité de l'éducation. Les facteurs favorables. - Noticia.- Reseña

RIEV Cuadernos

Naciones y Estados en el Siglo XXI: Democracia y Derecho a Decidir. RIEV. Cuadernos, 11

“Nazioak eta Estatuak XXI. mendean: Demokrazia eta Erabakitzeko Eskubidea” izenburuean Eusko Ikaskuntzak eta Euskal Herriko Unibertsitateak, Gipuzkoako Foru Aldundiaren laguntzarekin, 2014an antolatu zuten Nazioarteko Jardunaldiaren ponentziak biltzen dira RIEV. Cuadernos bildumaren 11. ale honetan.

Nazioak, Estatuak, Demokrazia, Erabakitzeko Eskubidea, Europako ikuspuntu pragmatikoak, Espania, Katalunia eta Quebec izan ziren nazioarteko hizlarietik azaldu tituzten gaiak.

Korporazio argitalpenak

- Asmoz ta Jakitez

263 zkia. (urtarrila, 2015) – 274 zkia.
(abendua, 2015)

- Eusko Ikaskuntza Memoria
2014

40

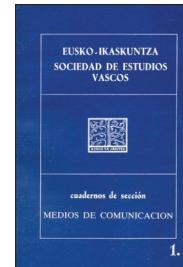
Mediatika: convenio

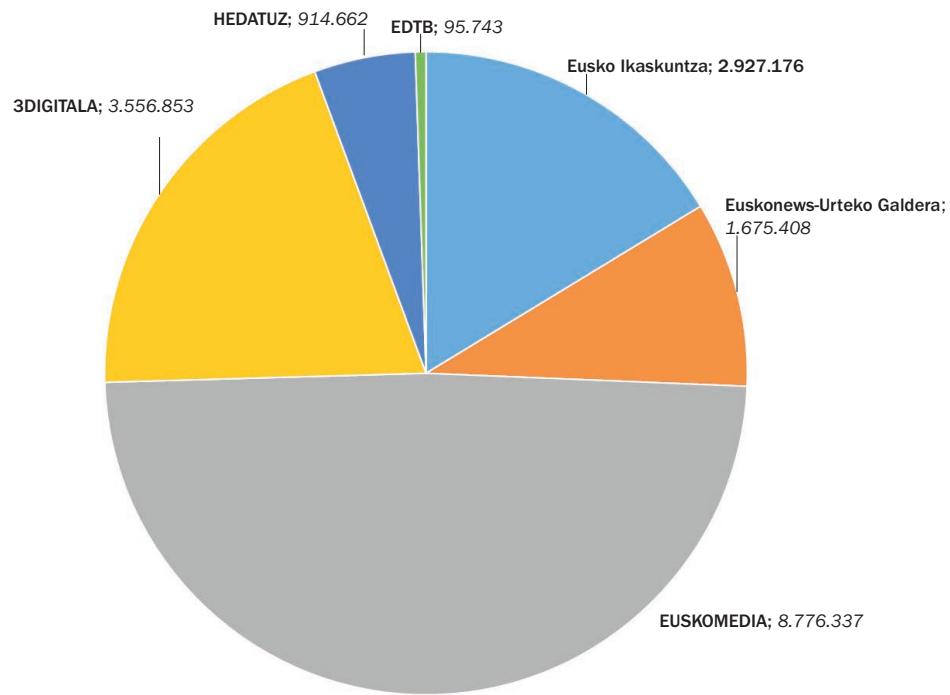
El Grupo de Investigación Gureiker de la UPV/EHU y Eusko Ikaskuntza han acordado colaborar en la edición de *Mediatika. Cuadernos de Medios de Comunicación* a partir del número 15.

Mediatika es la revista pionera en edición digital de Eusko Ikaskuntza. Fue en 2005, cuando *Mediatika. Cuadernos de Medios de Comunicación* se publicó on line, dejando de publicarse en papel.

Al hilo de esto, conviene señalar que por medio del acuerdo ahora firmado *Mediatika* se editará mediante la plataforma OJS (Open Journal Systems), y sus contenidos se publicarán bajo licencia Creative Commons.

En 1983 Eusko Ikaskuntza inauguraba sus primeras colecciones de Cuadernos. Desde entonces, su amplio catálogo editorial se ha ido enriqueciendo tanto con libros como con materiales didácticos y científicos en soporte digital.

Estadística de webs

En 2015 las distintas webs del grupo Eusko Ikaskuntza se han recibido un 28% más de entradas que en el ejercicio pasado, sumando un total de 17.946.179 páginas consultadas.

La web con mayor número de consultas en 2015, ha sido www.euskomedia.org, desde donde se accede a Auñamendi Eusko Entziklopedia: con 8.776.337 páginas, suponiendo el 49% del total de las entradas. Sigue manteniéndose como la web vasca más enlazada desde la Wikipedia en sus diferentes idiomas.

Detrás le siguen el banco de imágenes 3digitala y la web de Eusko Ikaskuntza. Con 1.700.000 páginas consultadas y 757.970 visitantes únicos. La revista Euskonews destaca nuevamente por su alto índice de lectura.

KOMUNIKAZIO JARDUERAK

ACTIVIDADES DE COMUNICACIÓN

ACTIVITÉS DE COMMUNICATION

42

Radios

Desde el pasado mes de marzo, Eusko Ikaskuntza cuenta con una sección propia en el magazin matutino de los sábados en Euskadi Irratia. La programación de Radio Euskadi también ha sido enriquecida un año más con la participación de Eusko Ikaskuntza. Con un formato de tertulia sobre humanidades se conversa en el programa “Iflandia” que dirigen Félix Linares y Kike Martín y por medio de entrevistas en profundidad participa en “La mecánica del caracol” conducido por Eva Caballero. Por los cerca de 31 espacios han pasado, entre otros muchos, expertos en historia, literatura, antropología, pensamiento, tradiciones, patrimonio, cultura global y local, valores sociales, etc.

En la web www.eusko-ikaskuntza.eus pueden oírse las más de 16 horas de programa grabadas.

www.eusko-ikaskuntza.eus

www.eusko-ikaskuntza.eus gure web orriaren helbide berria da. Horrela, Eusko Ikaskuntzak bat egin du Euskal Komunitate Linguistiko eta Kulturala identifikatzent dituen domeinuarekin.

.eus domeinua, Euskara eta Euskal Kulturaren Komunitatearen Interneteko lehen mailako domeinua da. Bere helburua euskara eta euskal kultura sustatu eta Euskara eta Euskal Kulturaren Komunitatea kohesionatzea da. Euskara beste hizkuntzen mailan kokatzen duen tresna bat da .eus, euskararen normalizazioan lagunduko duena eta euskararen herriari nazioarteko aitortza eskaintzen diona.

Redes sociales

Eusko Ikaskuntza ya está en Twitter donde se informa sobre las actividades y se vuelcan en continuidad todas las noticias vinculadas a la Sociedad. Queremos invitarte a que nos sigas en esta red social a través de nuestro perfil: [@El_SEV](https://twitter.com/El_SEV).

Asimismo, disponemos de otro canal de comunicación directa en Facebook, por medio de la página Eusko Ikaskuntza-Sociedad de Estudios Vascos donde, puntualmente, vamos dando cuenta de todas las novedades.

Os invitamos a seguirnos y a continuar el diálogo en cualquiera de éstas.

ONDAREAREN ZABALKUNDEA DIFUSIÓN DEL PATRIMONIO DIFFUSION DU PATRIMOINE

Hedatuz

Eusko Ikaskuntzaren Euskomedia Fundazioak "Hedatuz - Euskal kultura eta zientzien liburutegi digitala" eratu zuen. Eusko Ikaskuntzaren zientzia argitalpenen ikusgaitasuna, zabalkundea eta eragina areagotzeko asmoz, Hedatuzek gizartearen esku jartzen ditu 1918. urtetik erakundeak argitaraturiko aldizkari, monografia eta obra espezializatu guztien artikuluak, baita 1907. urtetik aurrera kaleraturiko RIEV bilduma osoa ere.

Horiek, guztira, testu osoko 8.202 artikulu baino gehiago dira, hainbat diziplinatan banatuak, nahiz Historia, Antropología eta Arteei dagozkienak nagusi diren, horien ondoren Politika Zientziak, Soziología eta Hizkuntzalaritza alorrik lantzen dira.

Hedatuz Europeanako (Europar Liburutegi Digitala) partnerra da 2011ko ekainetik.

Manuel Irujo Fondo

Eusko Ikaskuntzak Euskomedia Fundazioaren bitartez Irujo artxiboaren digitalizazioaren eta katalogazioaren fase berri bat ekin dio, Eusko Jaurlaritzaren laguntzaz. Guztira 1.152 dokumentu katalogatu eta 1.988 orrialde digitalizatuko dira 2015. urtean.

Gaur egun, artxiboa Eusko Ikaskuntzan dago jasoa, Irujo erakunde honetako Batzorde Iraunkorreko kide izan baitzen 1932 urtetik 1978 urtera arte. Ardura eta ohore hori bere gain hartu eta, 1987 urtetik, Eusko Ikaskuntza lanean ari da Manuel Irujoren dokumentazio guztia landu eta ezagutzera emateko. 157.250 orrialde inguru dira guztira, horien artean interes handiko agiriak daudelarik. Pixkanaka baina etengabe, Eusko Ikaskuntzak dokumentazio hori guztia katalogatu eta digitalizatu egin du Euskomedia Fundazioaren bitartez.

Archivo histórico de Eusko Ikaskuntza

Eusko Ikaskuntza viene trabajando desde el año 1995 en la organización de sus fondos de archivo, tanto los propios como los legados. Durante 2015 se ha realizado la catalogación de los apartados "Asamblea de Pesca" y "Asamblea Municipal" de la serie Promoción Cultural (1918-1936), así como la serie Proyectos de Investigación compuesta por un total de 982 registros catalográficos y 2.297 imágenes. También se han digitalizado y catalogado 2.000 fotografías pertenecientes al Archivo Audiovisual, que acumula un total de 40.782 imágenes correspondientes al periodo 1918-2014.

3digitala

3digitala es un interesante banco de fotografías sobre cultura vasca de acceso online con 43.783 fotografías.

4

Sariak Premios Prix

- Eusko Ikaskuntzaren
Manuel Lekuona Saria
Euskal kulturaren baitan egindako obra osoaren
onarpena.

Eusko Ikaskuntza-Laboral Kutxa Saria
Humanitate, Kultura, Arteak eta Gizarte
Zientzietan curriculum zientifiko hoberenari.

Eusko Ikaskuntza-Baiona Hiria Saria
Euskal Kulturaren Sariak.

ENE Saria
Kanpoko erakunde batek euskara sustatzeko
egindako lanari.

- Premio Manuel Lekuona de Eusko
Ikaskuntza
En reconocimiento a la obra total de
personalidades de la cultura vasca.

Premio Eusko Ikaskuntza-Laboral Kutxa
Al currículum científico más brillante en
Humanidades, Cultura, Artes y Ciencias Sociales.

Premio Eusko Ikaskuntza-Ville de Bayonne
Premios de la Cultura Vasca.

Premio ENE
A una institución del exterior por su labor de
fomento del euskera.

- Prix Manuel Lekuona d'Eusko Ikaskuntza
Pour reconnaître l'œuvre totale des
personnalités de la culture basque.

Prix Eusko Ikaskuntza-Laboral Kutxa
Au curriculum scientifique le plus brillant en
Humanités, Culture, Arts et Sciences Sociales.

Prix Eusko Ikaskuntza-Ville de Bayonne
Prix de la Culture Basque.

Prix ENE
A une institution se trouvant à l'exterieur pour
son travail d'encouragemente de l'euskera.

Premio Eusko Ikaskuntza-Laboral Kutxa 2015

El Lehendakari Iñigo Urkullu, la portavoz del Gobierno de Navarra y Consejera de Relaciones Ciudadanas e Institucionales Ana Ollo, el Presidente de Laboral Kutxa Txomin García, e Iñaki Dorronsoro como Presidente de Eusko Ikaskuntza, arroparon a Juan José Álvarez con motivo de la entrega del Premio Eusko Ikaskuntza-Laboral Kutxa de Humanidades, Cultura, Artes y Ciencias Sociales 2015. El acto se celebró el 13 de octubre en Donostia.

46

En su intervención, el premiado defendió convertir el entramado universitario de Euskadi, Navarra e Iparralde en un “verdadero sistema integrado, colaborativo, cooperador, fuerte y orgánico”. En ese sentido, lanzó la propuesta de gestar “una universidad vasca virtual, *on line*, en euskera, que nos proyecte al mundo”.

Palmaresa

- 2015: Juan José Álvarez Rubio
- 2014: Mariasun Landa, Jean-Baptiste Orpustan
- 2013: Mari Carmen Gallastegui, Francisco Etxeberria
- 2012: Joxe Azurmendi Otaegi
- 2011: Maria Bayo
- 2010: Joxerramon Bengoetxea
- 2009: Javier Elzo
- 2008: Daniel Innerarity Grau
- 2007: Gregorio Monreal Zia
- 2006: Maïté Lafourcade
- 2005: Nestor Basterretxea
- 2004: Juan San Martín Ortiz de Zárate
- 2003: Gurutz Jáuregui
- 2002: Bernardo Atxaga
- 2001: Juan Garmendia Larrañaga
- 2000: Miguel Artola Gallego
- 1999: Eduardo Chillida Juantegui
- 1998: Jesus Altuna Etxabe, Juan Plazaola Artola
- 1997: Luis Villasante Kortabitarte
- 1996: Alvaro d'Ors Pérez Peix
- 1995: Julio Caro Baroja

Prix Ville de Bayonne-Eusko Ikaskuntza

Le grand salon de l'Hôtel de Ville a accueilli le 22 décembre la cérémonie de la remise des Prix Eusko Ikaskuntza-Ville de Bayonne 2015.

Le prix d'Honneur Culture Basque a été attribué à Orai-Bat pour son travail accompli depuis plus de 50 ans dans les domaines des danses et musiques traditionnelles basques.

Le lauréat du prix Culture Basque fut Benjamin Gayon pour sa thèse “Maîtrise foncière publique en zone littoral: les politiques de regulation foncière sur la côte basque française”.

Dans la catégorie vidéo documentaire le prix a été remis à Anne Marie Jeannou et Siegfried Wappler pour son film *Indianaok*.

Premio Lekuona 2014: entrega

La entrega del Premio Manuel Lekuona 2014 con carácter póstumo al etnógrafo, divulgador cultural y defensor del patrimonio Antxon Aguirre Sorondo (1946-2014) se celebró en Beasain el 7 de marzo.

En el acto intervinieron el Diputado General de Gipuzkoa, Martín Garitano, el Presidente de Eusko Ikaskuntza, Iñaki Dorronsoro, el Alcalde de Beasain, Koldo Agirre, y el periodista Juan Aguirre, autor del libro con la biografía y la bibliografía del premiado que ha sido editado por Eusko Ikaskuntza.

El acto concluyó con una actuación musical a cargo de Amaia Zubiria y Edorta Amurua.

Lekuona Saria 2015

Joan Mari Torrealda Nabea (Forua, 1942) soziólogo, idazle eta euskaltzaleak jaso du 2015eko Eusko Ikaskuntzaren Manuel Lekuona Saria.

Epaimahaiaren hitzetan, urte zainenetatik hasi eta gerora, Ian handia egin du euskararen eta euskal kulturaren sustapenean, gizartean “eredugarri” eta “erreferente” bilakatuz. Ildo berean, idazle bizkaitarraren kultur ekoizpena goratu zuen, eta bere curriculumak sariaren filosofiarekin bat egiten duela nabarmendu zuen: “Manuel Lekuonaren kezka ez zen euskara eta euskal kultura ikertzea bakarrik izan, hura biziarraztea baizik, hau da, gizartean merezi duten lekua ematea, eta horrekin bat egiten du Torrealdaik”.

ENE Saria

ENE Sariaren hamargarren edizioa izan zen eta, beste behin ere, aurreko urteetako partaidetza gainditu zuen: Argentina, Kanada, Kolonbia, Frantzia, Espainia, Italia eta Uruguaiko proposamenak jasoz.

2015ean Italiako Associazione Culturale Euskarak eskuratu zuen ENE Saria, euskararen prestakuntza eta difusio lanetan merituak egin dituen Euskal Herritik kanpoko erakundea. Gainera, sariaren epaimahaiak, epaien nabarmendu zuen molde desberdinak aukeratu izana, bere eskaintza italiar gizarte osora zuzentzea eta euskara eta euskal kultura XXI. mendera egokitzeko bideak erakustea. Halaber, egoitzarik gabeko euskal etxe kontzeptua asmatzen jakin zutela azpimarratu zuten.

5

Fundazioak eta parte harturiko erakundeak Fundaciones y entidades participadas Fondations et organismes participés

•Eusko Ikaskuntzako Fundazioek Elkartearen irakaskuntza, ikerketa eta dibulgazio jarduera bideratu eta bultzatzen dute beren bitartekoez baliatuz.

2002ko urtarrilean Eusko Ikaskuntzaren Euskomedia eta Asmoz Fundazioak eratu ziren, dagozkien jarduera eremuetan egindako ahaleginak modu eraginkorragoz koordinatzearren.

Jose Miguel de Barandiaran Fundazioa Eusko Ikaskuntzaren harturiko erakunde da.

•Las Fundaciones de Eusko Ikaskuntza canalizan y dan impulso, sirviéndose de sus propios medios, a la actividad docente, investigadora y divulgativa de la Sociedad.

En enero de 2002 se constituyeron las Fundaciones Euskomedia y Asmoz de Eusko Ikaskuntza para una coordinación más eficaz de los esfuerzos que se invierten en sus correspondientes áreas de actuación.

La Fundación Jose Miguel de Barandiaran es una entidad participada de Eusko Ikaskuntza.

•Les Fondations d'Eusko Ikaskuntza canalisent et donnent de l'impulsion, en se servant de leurs propres moyens, à l'activité enseignante, investigatrice et divulgateuse de la Société.

En janvier 2002 furent constituées les Fondations Euskomedia et Asmoz d'Eusko Ikaskuntza pour une coordination plus efficace des efforts qui sont investis dans ses zones d'intervention correspondantes.

La Fondation Jose Miguel de Barandiaran est une organisme participé d'Eusko Ikaskuntza.

Fundación Euskomedia de Eusko Ikaskuntza

Su misión es ofrecer contenidos de calidad en formato digital sobre Sociedad y Cultura vasca a usuarios de todo el mundo, e impulsar y administrar comunidades virtuales.

PATRONATO

Presidente: Iñaki Dorronsoro Plazaola

Vicepresidente: José Ignacio García Ramos

Dirección colegiada: Pilar Pérez Píriz y Amaia Cuende Isuskiza

Secretaría: Idoia Goikoetxea Zabaleta

Patronos: José Ignacio García Ramos, Josu Aramberri Miranda, Dolores Valverde Lamsfus, Joseba Abaitua y Rodrigo Agerri

50

Sistema de Información Euskomedia

Euskomedia Fundazioa gestiona la mayor base de datos existente sobre cultura vasca de acceso libre y gratuito a través de su web:

- Auñamendi Eusko Entziklopedia. Cuenta con 119.992 artículos consultables y 66.224 imágenes. Los contenidos originalmente en castellano están en proceso de euskaldunización.
- Fondo editorial Eusko Ikaskuntza (acceso a las fichas catalográficas de 16.905 artículos, de los cuales más de 13.000 son a texto completo) más de 400.000 páginas a texto completo y con OCR.
- Bibliografías temáticas (8.332 referencias correspondientes a unos 5.578 autores de entre los años 1569 y 2007, organizadas de forma temática)
- Fondos documentales Manuel de Irujo, Ángel de Apraiz, Manuel Lekuona, FEVA y José María Arizmendiarrieta.
- La Cultura vasca en la Prensa (52.927 noticias sobre creación y actividad cultural extraídas de 19 periódicos del País Vasco, Navarra y Aquitania entre 1900 y 1975).
- Euskal Kantutegia, formado por 5.120 fichas catalográficas, partituras y melodías del Cancionero Vasco tradicional.
- Urteko Galdera y Solasaldiak. Dos espacios para el encuentro, el debate y la reflexión que recogen (en formato textual uno y en soporte audiovisual el otro), aportaciones de personas de acreditada trayectoria en torno a problemáticas y retos de actualidad.
- Euskonews: 706 números – más de 13.070 artículos y 706 entrevistas, todas ellas en euskara y español.
- Euskonews Gaztea: 231 números – 1.500 artículos y 231 entrevistas. Suplemento realizado íntegramente en euskara.
- “3digitala”, banco de fotografías sobre cultura vasca que finalizó el año 2009 con 43.783 fotografías on-line.
<http://www.3digitala.com>
- Repositorio OAI Hedatuz, creado en el año 2008, en el que se ponen a disposición de la sociedad vasca 8.202 artículos de revista a texto completo. Hedatuz es partner de Europeana (Biblioteca Digital Europea) desde junio del año 2011.
<http://hedatuz.euskomedia.org>
- EDTB: Euskal Doktorego Tesien Bilduma
-Repositorio de Tesis Doctorales Vascas. (2009-).
-Repositorio OAI con las referencias y tesis doctorales sobre cualquier aspecto relacionado con la cultura vasca.
<http://edtb.euskomedia.org>
- Uztartuz: harverster para repositorios OAI relacionados con la cultura vasca. 239.340 documentos indexados. <http://uztartuz.org>
- Kulturmapp: Aplicación móvil que permite acceso a contenidos culturales de forma totalmente innovadora creando una conexión directa entre los espacios físicos de la cultura y los contenidos.

Eusko Ikaskuntzaren Asmoz Fundazioa

Eusko Ikaskuntzaren Asmoz Fundazioak kultura-, gizarte- enpresa-, eta hezkuntza- eremuetan interesekoak diren eta, oro har, euskal gizartea eta euskal kulturaren garapenerako beharrezkoak diren irakaskuntza jarduerak sustatu eta garatzen ditu sare telematikoen bitartez.

PATRONATUA

Presidentea: Iñaki Dorronsoro Plazaola
Idazkaria: Idoia Goikoetxea Zabaleta
Patronatuko kideak: Iñaki Esparza, Anjeles Iztueta,
Manuel Yarzabal

1. Berezko ikastaroak

1.1. Kultura arloko profesional eta teknikariei zuzendutako ikastaroak

- Artxiboak XXI. mendean
- Artxibo-dokumentu elektronikoen kudeaketarako oinarriak
- Liburutegi digital baten kudeaketa: Greenstone
- Kulturaren inpaktuak
- Ekintzailetasuna kultural
- Ahozko eta idatzizko komunikazio gaitasuna hobetzeko ikastaroa
- Komunika zaitez behar den bezala! Erabil ezazu Adimen emozionala eta Programazio Neurolinguistikoa (PNL) zure egunerokoan
- MOOC Musika atsegin eta ulergarria
- Proiektuen zuzendaritza profesionalizatua (mundu mailan aitorrtutako estandarren arabera) (aurreratua)

1.2. “Jakin-nahiak”

- Giza Eskubideak eta Hedabideak
- Hiritartasun kritikoa, aktibismoa, mugak
- Iku-entzunezko irisgarritasunerako online ikastaroa
- Pertsona itsuentzako teknologia lagungarriak
- MOOC Euskararen lehentasuna eta hizkuntza prebentzioa

2. In company formakuntza eta atxikitutako zerbitzuak

2.1. In company formakuntza

- Oinarrizko soziolinguistika ikastaroa
- Eskola Kiroleko Monitoreak
- Gobernu egokia eta gardentasuna Herri Administrazioan

2.2. Atxikitutako zerbitzuak

- Bideo-jokoak sortu eta garatu jardunaldia
- Giza Eskubideetako nazioarteko hitzarmenak euskaratu eta lau hizkuntzatan argitaratzea
- Tribuaren Berbak

3. Unibertsitateak bermatutako ikastaroak

- MIDA, Ingurumen Zuzenbidean Masterra
- MICI, Nazioarteko Merkataritza Zuzenbidea Masterra edo Unibertsitate Espezialista
- HIZNET, Hizkuntza Plangintza Graduondokoa
- BERDINTASUNA, Emakume eta Gizonen Berdintasunaren Gaineko masterra
- Liburutegi Laguntzailea online ikastaroa
- IE, Idazle Eskola

Fundación José Miguel de Barandiaran Fundazioa

Patronatu

Eusko Ikaskuntzako Patronoak: Josemari Velez de Mendizabal Azkarraga (Lehendakaria), Arantza Cuesta (Idazkaria), Jexux Aizpurua, Susana Irigaray Soto

Erakunde Patronoak: José Manuel Bujanda (Eusko Jaurlaritza), Ana Herrera (Nafarroako Gobernua), Igone Martínez de Luna (Arabako Foru Aldundia), Lorea Bilbao (Bizkaiko Foru Aldundia), Denis Itxaso (Gipuzkoako Foru Aldundia), Asier Rodríguez (Ataungo Udala) Jose Miguel de Barandiaran Fundazioak 2015ean eginiko ekimenak sortze printzipioek zehaztutako ildoari jarraiki garatu dira. Jarraian, eta modu labur batetan, eginiko ekintza nagusien berri ematen da.

52

125. urteurrena

Nahiz eta 2014an izan zen Jose Miguel Barandiaranen jaiotzaren 125. urteurrena, 2015ean hainbat ekimen egin ziren efemeridearen harira:

Hitzaldiak

- Bizkaiko Foru Aldundiaren laguntzarekin antolatuta hitzaldi ziklo bat egin zen, Bilboko Ondare Aretoan (Maria Diaz de Haro, 11):
  - “Santimamiñe eta Euskal historiaurreko eraikuntza zientifika Jose Miguel de Barandiaranen eskutik”. Juan Carlos López Quintana. 2015/01/29.
  - “Bizkaiko Paleolito garaiko habitat bilatzen: Jose Miguel de Barandiaran jarraiki”. Joseba Rios Garaizar. 2015/02/05.
  - “Paleolito garaiko artea Euskal Herrian Jose Miguel de Barandiaranen ondoren: ikuspegí eguneratua”. Diego Garate Maidagan. 2015/02/12.
  - “Jose Miguel de Barandiaran ekarpena Bizkaiko Arkeologíari”. Alvaro Arrizabalaga Valbuena. 2015/02/19.

- Nafarroako Museo Etnologikoaren laguntzarekin Iruñean, Nafarroako Museoan:

—“Jose Miguel de Barandiaran y Julio Caro Baroja: dos nombres para el estudio de la cultura vasca”. Asier Barandiaran. 2015/03/10.

Bestelakoak

- “Goierritar zaharrenen bila (eta inguruko landare dibertsitatea)” izeneko mendi ibilaldia antolatu zuen Atauniker Kultur Elkarteak Aralarko Parke Naturalean dagoen Usategiko kobazulora, Jose Miguel Barandiaranen 125. urteurrenaren harira. 2015/04/18.

Obraren hedapena

2011n Barandiaran Beka jaso zuen Daniel Rementeriaren Iana Kobie Bilduman argitaratzeko egokitzapen batzuk egin dira 2015ean eta argitaratze data ere ipini dute, 2016ko lehen lauhilekoa.

Bestalde, Jose Miguel Barandiaranen Mitología Vasca liburuaren 17. edizioa argitaratzeko baimena eman zen azaroan, Txertoa argitaletxeak hala eskatuta.

Egunerokoak

Martxoko patronatu bileran Jose Miguel Barandiaranek bere urtebetetze egunean egunerokoetan idatzitakoak jaso, txosten bat egin eta Nafarroako Gobernari helarazteko erabakia hartu zen, argitaratzeko modukoa izan zitekeen ikusteko. Onespina jasota, 2015eko abenduaren 21ean “Abenduaren 31. Jose Miguel Barandiaranen bizitan. Bere Egunerokoetan idatzi / En la vida de José Miguel Barandiaran. Escritos en sus Diarios” izeneko liburuxkak argia ikusi zuen.

Tirada 1.500 aletakoa izan da, horietatik 1.000 Fundazioarentzat eta gainerakoak Nafarroako Gobernuarentzat.

Eusko Folklorearen Urtekaria

Urriko Patronatu bileran Barandiaranek 1921ean sorturiko Eusko Folklorearen Urtekaria aldizkari zientifikoko zuzendari berria izendatu zen. Hala, aurrerantzean Abel Ariznabarretak gidatuko du argitalpena. Helburua, aldizkari aitzindariari noranzko berri bat ematea izango da, orain arte ongi eginikoa mantenduz, baina baita aire berria emanet, dela gaiei zein autoreei dagokienez. Batzorde zientifikoa eratzea eta 51. zenbakiko edukiak zehaztea izango da Ariznabarretaren egiteko nagusia 2016an.

Katalogazioa eta digitalizazioa

2013an Jose Miguel Barandiaranen artxibo pertsonalaren katalogazio eta digitalizazioaren 1. fasea egin zen eta 2014an Antropologia-Etnología arloei heldu zitzaien. 2015ean, Euskadiko Artxibo Historikoarekin eginiko bilera baten ondorioz, Euskomedia Fundazioak eta Euskadiko Artxibo Historikoak bi urtetarako kontratu bat sinatu zuten Barandiaranen artxiboa katalogatu eta digitalizatzeko. 2015ean Arkeología-Historiaurreko 947 erregistro katalogatu dira eta 31.541 irudi digitalizatu dira.

Bulego Nagusiak
Oficinas Generales
Siège Principal

Miramar Jauregia. Miraconcha, 48
20007 – Donostia
Tel 943 31 08 55 – Fax 943 21 39 56
E-posta: ei-sev@eusko-ikaskuntza.eus

Araba
Pedro Asua, 2 - 2º
01008 – VITORIA-GASTEIZ
Tel 945 23 15 52 – Fax 943 21 39 56
E-posta: gasteiz@eusko-ikaskuntza.eus

Bizkaia
Pº Uribarri, 10 – planta baja
48001 – BILBAO
Tel 94 442 52 87 – Fax 943 21 39 56
E-posta: bilbo@eusko-ikaskuntza.eus

Nafarroa
Pl. del Castillo, 43 bis, 3º D
31001 - IRUÑEA
Tel 948 22 21 05– Fax 943 21 39 56
E-posta: iruna@eusko-ikaskuntza.eus

Ipar Euskal Herria
51, quai Jauréguiberry
64100 - BAIONA
Tel. 559 59 82 90 – Fax 559 46 18 44
E-posta: baiona@eusko-ikaskuntza.eus

Euskomedia Fundazioa
Asteasuain, 14 (Pol. Txikierdi)
20170 – USURBIL
Tel. 943 32 22 96 – Fax 943 32 22 62
E-posta: euskomedia@euskomedia.org
www.euskomedia.org

Asmoz Fundazioa
Asteasuain, 14 (Pol. Txikierdi)
20170 – USURBIL
Tel. 943 21 23 69 – Fax 943 26 79 46
E-posta: asmoz@asmoz.org
www.asmoz.org

Jose Miguel de Barandiaran Fundazioa
Sara Etxea. Murkondo auzoa, 4
20211 – ATAUN
E-posta: gasteiz@barandiaranfundazioa.eus
www.barandiaranfundazioa.eus

EUSKO
IKASKUNTZA
MEMORIA
2015

EUSKO IKASKUNTZA MEMORIA 2015

